

Moteris šoko į jūrą ir ten žuvo

Baisūs dalykai dėjosi ant skęstančio laivo "Ancona". Daug žmonių sužeista šuviais

MALMA, lapkr. 12. — Kaip pasakojama išsibėgėjusieji nuo austrų submarinos paskandino italų laivą Ancona, baisūs dalykai dėjosi ant laivo. Submarina pasirodė apie 1 val. panedėlyj po piet. Ji buvo už kelių mylių, bet greitai artinosi prie laivo.

Ancona laivo kapitonas paliepė laivą paleisti pilna spēka. Tuojaus submarina paleido šuvį. Jis nepataikė į laivą, bet sukėlė tarp pasažierių baisią paniką. Moteris ir vaikai lankstė verkdami. Kiti atsiklaupė ant kelių ir meldėsi.

Kitas šuvis jau pataikė į laivo užpakalį, kur stovėjo keli pasažieriai ir įgulos, dabojusių submarinos vijimasi. Šrapneliai kelis užmušė, o kiti pabėgo apsilieję krauju iš žaizdų.

Laivas plaukė greitumu 15 mazgų į valandą. Bet submarina buvo greitesnė ir nuolat artinosi prie laivo, nenusitodama šaudžiusi į jį. Neužilgo laivas sustojo.

Už kelių minučių prie laivo priplaukė didelė submarina. Megafonu ji paliepė išsodinti visus pasažierius ir įgula. Tada submarina nuplaukė biskitoliau nuo laivo ir atkreipė ant jo kanuoles.

Visi šoko prie gelbėjimosi valtelių. Moteris su vaikais sėdosi į pirmasias, bet vyrai stumdydamiesi ir rėkdami šoko prie kitų. Riksmas ir sumišimas buvo didžiausias. Bet viską virsijo dėjavimai sužeistųjų, sukniubusių ant dėnio. Jie šaukėsi pagalbos, kad kas juos iškeltų į valteles. Bet niekas neatsiliepė į jų šauksmą, kiekvienas rūpinosi pirmiausia save išgelbėti.

Pirma valtelė nusileido gerai, bet keltvira valtelė apvirto. Kas tai pasidarė tokio ir valtelės pradėjo slysti šonu, niekurių jų atsitiesė, kitos apvirto. Įgula šaukė, kad pasažieriai kliūdo nuleidimui valtelių.

Tada moteris, kartais laikydamos vaikus rankose pradėjo šokti į jūrą, kur jos ir žuvo. Vyrai mėtė skrynias ir bandė prie jų priplaukti.

Submarina pradėjo plaukioti aplinkui ir šaudyti į laivą ir valteles. Vienas šuvis šrapneliais pataikė į valtelę. Iš jos moteris ir vaikai pradėjo šaukti pagalbos: kiti šaukė pagalbos iš vandenio.

Neužilgo ant laivo kilo eksplozija, galbut paleistos torpedos ir neužilgo laivo neliko. Valtelėse pasažieriai plaukiojo dar kelias valandas, kol juos išgelbėjo kiti laivai. Kuriuos išgelbėjo žėgniai laiveliai, jie perkentėjo daug vargo, kol pasiekė krastį.

Kiti pasažieriai sako, kad submarina galbut ir nemanė šaudyti į gelbėjimosi valteles.

307 W30th st. ē tik pagėsdinimui pasažierių, bet šrapneliai krito į valteles visai arti jų.

WASHINGTON, D. C., lapkr. 12. — Iš ateinančių iš įvairių šaltinių žinių vis dar negalima nuspręsti nė kiek pasažierių buvo ant laivo, nė kiek jų išsigelbėjo nėgi kiek žuvo. Paduodamos skaitlinės žuvusiųjų siekia nuo 150 iki 300.

Nežinoma taipgi nė kiek amerikiečių buvo ant laivo nė kiek jų žuvo. Ant laivo buvo iš amerikiečių daugiausia pastoję Suv. Valstijų piliečiai italai. Sulyg tulį pranešimų, manoma, kad ant laivo žuvo apie 11 amerikiečių.

WASHINGTON, lapkr. 11. — Submarinų klausimas, ypač tai, kaip jų veikima atsiliopė į Suvienytasias Valstijas sąryšyje su paskandinimu laivo Aucona, bus svarstomas Wilsono ir jo kabineto ryto.

WASHINGTON, lapkr. 11. — Bryanas ir Wilsonas pradėjo karę biblijomis. Po Wilsono kalbai apie "prisirengimą" Bryanas pasakė, kad ta kalba buvo nekrikščioniška. Wilsonas ant to atsakė ištrauka iš biblijos ir tuó parodė, kad ji "sutinka" su krikščioniškumu. Bryanas tą Wilsono sakinį sukritikavo, kadangi jis paimtas iš senojo, o ne iš naujojo testamento. Ant to atsakymo Wilsonas pasišaukė Matalauką ir pagelbą ir ištraukė sakinį, kad reikia "prisirengti."

KARĖS INTEKMĖ ANT PRAMONĖS.

NEW YORK, lapkr. 12. — Kad Europos karė padarė intekmę i Amerikos pramonese parodo tai kad bėgyj pastarųjų devynių mėnesių liko inkorporuota daugiau kaip 100 kompanijų su kapitalu \$100,000 ar daugiau kiekviena. Visų jų kapitalas viršija \$100,000,000. Belo Midvale Steel Co. padidino savo kapitalą \$100,000,000, o Dupont Powder Co. \$240,000,000.

RYMAS, lapkr. 11. — Su paskandintuoju Italijos laivu Ancona žuvo ir jo kapitonas Pietro Nassardo.

Vokiečiai traukiasi nuo Rygos

Vokiečiai prisipažįsta apleidę miškus i vakarus ir pietvakarius nuo Rygos. Paėmė miestelį

LONDONAS, lapkr. 12. — Rusų ofensivas pamažu stumia vokiečius atgal nuo Rygos.

Berlino oficialis pranešimas prisipažįsta, kad vokiečiai delei smarkių lietu, pavertusių žemę i pelkės turėjo pasitraukti iš miškų distrikto i vakarus ir pietvakarius nuo Rygos. Pranešimas betgi sako, kad i vakarus nuo Rygos von Hindenburgo armija atmušė rusų atakas, kurioms prigelbėjo tris laivai. I pietryčius nuo Rygos liko suimta 100 belaisvių.

Gen. von Linšingen austrų-vengrų armija, prigelbiama vokiečių artilerijos išvijo rusus iš Kosciušnoka.

Gen. Koevess armija suėmė nelaisvėn 7 oficerius ir 200 kareivių ir atėmė 8 kulkasvaidžius.

LAIMĖJO TRANŠĖJĄ MINOMIS.

PARYŽIUS, lapkr. 12. — Oficialiai paskelbta, kad francuzai Argonneje minomis išsprogdino vokiečių tranšėjas ir nežiurint smarkaus jų ginimo, jas užėmė. Beauvraingnes's francuzai išsprogdino vokiečių postą.

PASKANDINTAS VOKIEČIŲ KRUIZERIS.

COPENHAGEN, lapkr. 11. — Iš Stockholmo pranešama, kad anglų submarina paskandino vokiečių apginklų kruizerį Frauenlob, seserį Undine.

TRENTON, N. J. lapkr. 11. — Šįryt sudegė virvių dirbtuvė John A. Roebing and Co. Gaisras padarė nuostolių už \$500,000.

Nuo gaisro užsidegė aplinkiniai naai ir jų gyventojai turėjo bėgti iš jų, daugelis vienaktiniuose rubuose.

RUSAI STUMIA VOKIEČIUS ATGAL.

Laimėjo prie Rygos ir atsiėmė du miestelius ir suėmė 2,000 belaisvių.

PETROGRADAS, lapkr. 11. — Rusai aplaikė keletą svarbių laimėjimų prie Rygos, kur paėmė miestelį Oding, taipgi ir Galicijoje.

Rusų oficialis pranešimas sako:

"Schlock apygardoje, Kurše, mūsų kariuomenė, kuri pradėjo ofensivą ant kairiojo kranto Lielupės (Aa) upės susivienijo ir apsidrutino arti Kemern. Mes taipgi užėmėm Oding i pietus nuo Schlock. Jakabščio apygardoje ir prie Dinaburko mušiai buvo mažesni.

"Apygardoje i šiaurę nuo Kolki atkaklus mušis tęsiasi. Visos priešos atakos prie Guta Lišovka tapo atmuštos. Mes persiveržėm per priešų liniją i šiaurę nuo Budka ir besivydami priešą mūsų kariuomenė užėmė miestelį ir miškus i šiaurę ir pietus. Vidurdienį mes suėmėm 50 oficer, ir 2,000 kareivių, kurių pusė buvo vokiečiai. Mes taipgi paėmėm apie 20 kulkasvaidžių. Daug priešų nuskendė Černiavka upėje.

"Apygardoje Okenka upės mūsų kariuomenė šturmu paėmė dalį priešų tranšėjų. Du austrų baidymai pradėti ofensivą Zalesčyky apygardoje atmušti."

STREIKAS UŽSIBAIGĖ.

DETROIT, Mich., lapkr. 11. Michigan Central geležinkelis išpildė beveik visus klerkų reikalavimus ir klerkų streikas atšauktas. Jie tuojaus sugrįš i darbą.

ŽUVO GAISRE.

Šįryt, 6 val. sudegė didelis dviejų augstų murinis namas prie 2976 Indiana ave. Viena mergina, Miss Anna Colf, sudegė, kiti spėjo su dideliu vargu išbėgti iš degančio namo.

Francuzų armijoje yra 1,027 vokiečiai, 1,369 austrai ir vengrai ir 592 turkai.

VIESULA KANSAS VALST.

KANSAS CITY, Mo., lapkr. 12. Vakar viduryje Kansas valstijos, 20 mylių platume siautė viesula, perėjusi per Grand Bend, Hutchenson, Derby, Clafflin, Hoisington, Larned ir kitus miestus.

Kiek žinoma, viesuloje žuvo 9 žmonės, o apie 60 yra sužeista. Viesula padarė nuostolių už šimtus tūkstančių dolerių.

4 žmonės užmušta ir 60 žmonių sužeista griunant namams Grand Bend, Kas.

BERANKIS TEISEJAS.

CLEVELAND, O., lapkr. 12. — Paskutiniuose rinkimuose išrinktas teisėju David Moylan yra berankis.

Jis neteko rankų dirbdamas ant geležinkelio. Netekęs rankų, 27 metų amžiaus, Moylan nusprendė mokintis ant advokato. Besimokindamas jis taip pasidėdavo knygas, kad su liežuviu galėdavo atskleisti puslapius. Po keturių metų jis išlaikė kvotimus. Kvotėjai pasiulė jam atsakynėti vien žodžiu. Jis su tuo nesutiko — jis norėjo daryti taip, kaip ir visi kiti. Jis parašė atsakymus laikydamas pluksną isikandęs i dantis.

Advokatu jis išbuvo 7 metus.

KULKASVAIDIS KALĖJIME.

ATLANTA, Ga., lapkr. 11. — Georgia milicijos komandotojas gen. Naš pasiuntė i valstijos kalėjimo farmą Milledgeville kulkasvaidį. Jis bus vartojamas, kada kas bandys išvogti kalinį. Iš tos farmos liko išvogtas Leo M. Frank ir nušalinuotas.

GENEVA, lapkr. 12. — Nežiurint užginč, kad kunigai kštis von Buelov yra šveicarijoje taikos tikslais ar kad Vatikanas dalyvauja kokiose nors taikos tarybose, iš Zurich'o pranešama, kad von Buelov laikė ilgą konferenciją su "juoduju popiežiu" jezuitų vadovu kun. Ledochowskiu. Jie kalbėjosi kelias valandas, po ko jezuitas išsiuntė popiežiui ilgą raportą.

Bulgarai perėjo skersai Serbiją

Jie yra arti Albanijos rubėžiaus. Suėmė 4,000 serbų nelaisvėn. Serbai paėmė Kačanik stotį

LONDONAS, lapkr. 12. — Bulgarų armija jau prasimušė skersai visą Serbiją ir beveik pasiekė Albanijos rubėžių. Ji dabar eina nuo Uskup ant Pristrend, kelios mylios nuo vakarinio Serbijos rubėžiaus.

Didelės serbų spēkos pasiūstos sulaukyti bulgarus pasiekę Kučanik ir užėmė geležinkelį, palei kurį bulgarai eina priekyn.

Sulyg vokiečių pranešimo bulgarai perėjo keliose vietose Morava upę vidurinę Serbiją. Kalnuose i pietus nuo Vakarinės Morava upės jie suėmė 4,000 serbų nelaisvėn.

Iš Solonikų pranešama, kad bulgarai pasitraukė iš Babuna ir sukoncentravo prieš francuzus Černa fronte.

Serbai užpuola Kačanik iš šiaurės ir jau paėmė stotį.

Tebuvo kelis sykius perėjo iš rankų i rankas labai atkakliame mušyje. Jis dabar yra bulgarų rankose.

Veikimas šiaurvakariname fronte yra svarbiausiu ir serbai siunčia ten daugiau kariuomenės.

Serbijos valdžia persikėlė i Krusevo i rytus nuo Perlepe.

BERLINAS, lapkr. 12. — Kvelnische Volks Zeitung rašo, kad kaizeris Wilhelm pranešęs kardinolui Hartmann, jog jis prašant popiežiui pakeitė mirties bausmę belgėms Belleville kunigaikštytei, Mlle Thulier ir Louis Severin amžinu kalėjimu.

LONDONAS, lapkr. 12. — Rekrutavimo direktorius lordas Derby paskelbė, kad nuo 1 d. gruodžio Anglijoje galbut bus įvesta konskripcija (priverstinis tarnavimas kariuomenėje), jeigu prieš 30 d. lapkr. neįstos i kariuomenę visi jauni ir sveiki vyrai.

Atlyginimas už rekvizuotą ir del karės veiksmų sunaikintą turta. Karės ministerijoje buvo rišamas klausimas apie greitesnį išmokėjimą atlyginimo nuo karės veiksmų nukentėjusiems žmonėms, sulig jiems išduotų rekvizicijos kvitų už rekvizuotą ir del karės įstaigų sunaikinto turto. Posėdyje nutarta, kad sulig teisiškai susitvitytų kvitų žmonėms pinigai būtų išmokami tuoj visose Rusijos kaznačėistvose. Kiti kvitai reiks peržiurinėti ypatingose komisijose, kurias įsteigs kiekviename paviete. Už grūdus, javus, pašarą, valgomuosius daiktus, arklius, galvijus ir perrišimo medėgą reikia išmokėti visi pinigai. Visuose kituose atsitikimuose reikia išmokėti 25 nuošimčius, paliekant tų nuostolių ir smulkesnį apkainavimą liki karės pabaiagai.

VOKIEČIŲ UŽIMTAME LENKIJOS MIESTE.

Vokiečių kareiviai eina gal vė dainuodami ir griešdami "Deutschland ueber alles." Lenkai klausosi svetimos jiems gaidos ir stebisi svetimais jiems kareiviais.

Paminėjimas didelės nelaimės kasykloje

CHERRY, ILL.

Apvaikšėjimas 6 metų suka-
tuvų nuo baisios kalastro-
fos anglių kasykloje, kurioje
žuvo virš keturių šimtų dar-
bininkų.

Buvo tai subatos diena — 13 lapkričio. Apie antrą valandą po pietų viršui dirbantys darbininkai pamatė kilančius iš po žemės dumus. Tečiaus j tai neatkreipta atidžios. Tik tada, kuomet nebuvo galima permalyti per dumus, imta žiūrėti. Surasta deganti karų su sienu, kuris buvo nuleistas dėl mūly šerimo. Tečiaus ugnis buvo taip išsiplatinusi, kad nebegalėjo užgesinti ją. Be to, nė vandens ten nebūta. Laikė tos nelaimės nesusipėta paduoti žinios dirbantiems po žeme darbininkams, nes telefono nebuvo įvesta. Kai kurie, arčiau dirbusieji, spėjo išsigelbėti, bet toliau esantieji nepajuto, kol ugnis išsiplatino. Nusileidę gelbėtojai suspėjo tikrai menką dalelę išgelbėti ir... patį rado sau karstą 380 pėdų gylume.

Kompanija pašiepė užtaisyti skyles, kad tuo sustabdytų ugnį. Tuo būdu visi apačioje esantieji angliakasiai liko be vilties išgelbėti savo gyvytis. Jų radosi apie 384.

Moters, nesulaukdamas savo vyrų, vaikai — tėvų, visi sustoję apie šaftą aimanavo ir šaukė nesavais balsais. Tos baisios scenos negalima nė aprašyti: skaudžiausi širdį pervertantys reginiai kartojosi visą naktį ir ant rytojaus. Tasai beviltis mažų kudikių aimanavimas, rodos, dar ir šiandien skambą ausyse... mes, cherriečiai, neužirsime to viso iki mirties.

Tą patį vakarą, apie 7 val., privažiavo daugybė žmonių iš aplinkinių miestelių. Susirinko tokia milžiniška minia, kad ir gatvės užsikimšo. Net ant rytojaus — taip apie 10 valandą — apie kasyklą slankiojo virš 10,000 žmonių. Gi 3 val. po pietų jos skaičius pasiekė — 25,000! Apie 4 val. bandyta nusileisti, bet vos 200 pėdų pasiekus — gelbėtojai kėlėsi atgal: negalėjo išlaikyti to pragariško karščio. Tada kasyklas uždarė aštuonioms dienoms.

Ilgai, be galo ilgai tęsėsi tos aštuonios dienos. Sulaukus paskirto laiko — įėjimas liko atidarytas. Nusileidę gelbėtojai galėjo nors šiaip-taip veikti, nes ugnis jau buvo truputį apsimusi. Pradėta jieskoti nelaimingųjų angliakasių. Gelbėtojai pamatė ateinant iš gilumos kelis gyvus angliakasius, kurie jieskojo vandens, akd užgesinus troškuli. Imta jieskot ir daugiau: rasta da 21 žmogus išlikęs nuo mirties nagų. Negalima apsaityti koks buvo džiaugsmas tų, kurių maitintojai liko išgelbėti! Dirbo ištisas tris dienas, koliai ugnis išnaudojo emė platintis. Per tą laiką išimta virš šimto negyvy angliakasių — lavonų. Pradėjus platintis ugniai — kasyklos uždaryta ant 90 dienų... Kada atidarė kasyklas, tai surastieji darbininkų lavonai buvo apipuvę, taip, kad tik su palomis tegalėjo juos išnešti. Buvo sujudinantis reginys: lavonai laidota tiesiog be jokio aprenimo.

Šitoji katastrofa įvyko ačiu kompanijos godumui. Dėl

Lengvai sužeistieji vokiečių kareiviai, ant greitųjų perišti, eina pėsti į ligonbutį.

kapitalistų pelno turėjo netekti gyvasties tiek daug jaunų ir sveikų vyrų ir palikti didžiausiam varge savo šeimynas.

Taigi — lapkričio 13 d. yra mūsų gėdolio diena, diena, kurioje mes išreiškiame savo protestą prieš šių dienų kriminalšiką tvarką ir jos palaikytojus. **V. Barba ir B. Žolynas.**

GAUSI AUKA "ŽIBURĖLIUI".

Gerb. P. Mikolainis iš New Yorko spalio 25 d. praneša: A. Rimkai, 366 W. Broadway, S. Boston, Mass.

Gerbiamas Tamsta! Esant Tamstai "Žiburėlio" Draugijos atstovu rinkime aukų sušelpimui lietuvių jaunomenės einančios į augštesnius mokslus, šiuomi paaukoju "Žiburėlio" Draugijos naudai sekančias knygas:

100 egz. Rodos Motinoms, vienos kaina 5c.
100 egz. Sergėkitės akių apvilkinimo, kaina 5c.
200 egz. Visas svietas, kaina 20c.
200 egz. Tracroma ir prie šviesos, kaina 15c.
200 egz. Dangaus augštumas, 20c.
200 egz. Andersono pasakos, 20c.
200 egz. Lietuvos gospadinė, 25c.
200 egz. Ką daryti kad sveikų butume, kaina 10c.
300 egz. Pasninkai Lietuvoje, kaina 5c.
300 egz. Apie nežmoniškų Maskolių darbus Kražiuose, kaina 5c.
Už taip gausią auką "Žiburėlio" Draugijai moksleiviams šelpti šiuomi "Žiburėlio" D-jos vardu tariau širdingą ačiū p. P. Mikolainiui, drauge prašydamas knygyne, kad šios aukos neužmirštų ir panorėtų prisidėti prie šių knygų išplatavimo. Perkupčiai ir agentai nuo šių knygų gaus nuosimlį, kaip ir knygų "savo laidos." Su užsakymais meldžiu kreipties "Jaujosios Lietuvos" (2257 W. 23 Pl., Chicago, Ill.) arba "Atėities" (366 W. Broadway, S. Boston, Mass.) — administracijos arba tiesiog prie manęs.

A. Rimka.
"Žiburėlio" Draugijos atstovas.

Iš Rygos

Arklių turgus prie Jono vartų buvo atsidaręs 10 rugsėjo. Arklių buvo pristata daug ir visokių rūšių, bet kainos buvo brangios.

Vietinių gelžkelių stočių bagažo nešikams, kaippo žemesniems gelžkelių tarnautojams, moka algos tikrai 3 rub. mėnesiui. Kai pavasaryj geležinkeliečiams reikėjo išsiųsti savo šeimynas į tolimesnes gubernijas, tai pranešė, kad duos jiems ypatingą pašalpą ir da vėl skyrė 50 kap. kasdieninėms išlaidoms. Ligšiol gi tų 50 kap. nei vienam nėra mokėta, o ypa-

tinga pašalpą išmokėjo vos tik 9 rugs., ir tai už 3 mėnesius išskarto, t. y. už gegužės, birželio ir liepos, tik 5 rub. 40 kap kiekvienam. Kitiems gelžkelio tarnautojams ir valdininkams išmokėjo po 50—200 rub. pašalpos.

Pabėgėlių lietuvių Lietuvių komiteto globoje dabar yra 550 ir vis kasdien nauji pribuva iš aplinkinių miškų ir laukų, kur per vasarą gyveno ir ganėsi su savo gyvuliais. Pastaromis dienomis, pasklydus gandui, kad vokiečius musiškaiai atmušė Mintaujos ir Kemernų pusėn, daugybė latvių pabėgėlių su savo bandų liekanomis emė per Rygą grįžti savo namų link. Rygos pajuriu 13 rugsėjo ir sekančiomis dienomis buvo matyti ilgos eilios vėžimų su žmonėmis ir vaikais važiuojančių Šloko, Aserno pusėn. Kiti važiuo garlaivių Aa upe, kiti pučiant patogiam vėjui insidė in laives plaukė Šlokan, — kad tik arčiau privažiavus prie savųjų tėviškių, kur paliko laukai nesudoroti, rugiai nešėti... Taipgi ir lietuvių buriai nuo Laižuvos, Pikelių, Jonišio, Zagarės leidžiasi keliauti atgal, nors ligšiol tikrų žinių ar galima bus pargrįžti namo dar nėra gavę. Žmonelės, privargę po svetimus užkampius besibladodami, kaip didžiausios laimės laukia žinios, kad kelias tėvynėn bus atdaras. Tesa, mat, pasakė dainius, kad tėvynė — kaip sveikata; kiek ją reikia branginti — galima kaip reikiant suprasti — ją pametus.

Susižinot su nelaisvais esančiais Vokietijoje galima, nors ir nebūtų žinomas imtinio adresas, šitokiuo būdu: reikia nusiusyti paštos laišką (atvirutę), ant kurios reikia užrašyti adresato vardą, pavardę, einą ir kariuomenės dalį, kurioje tarnavo. Beto, reikia pridėti vokiškai: *An die Kriegsgefangenen - briefstelle, Berlin Nr. 24*. Jei tas, kam gromata adresuojama, bus vokiečių nelaisvėje, laiškas pasieks jį, jei nesugrįš atgal. Jeigu nelaisvio adresas žinomas, bet negauna iš jo jokios žinios, tai reikia klausties nelaisvio lagero vyresnybės, kuri turi duoti paaiškinimą.

Mano padėjimas nesigerina, liga tebestovi "ant v.ietos." Tiesa, viduriuose neramu... Jūs žinote, kad sergant žmogus turi daug išlaidų — vis delty daktarų ir vaistų! Aš esu draugijos narys. Priklausau joje nuo daugelio metų. — Pa-

Dieniniai

Nuotikiai

Nedėlia, 5 d. rugsėjo.

Mano padėjimas nesigerina, liga tebestovi "ant v.ietos." Tiesa, viduriuose neramu... Jūs žinote, kad sergant žmogus turi daug išlaidų — vis delty daktarų ir vaistų! Aš esu draugijos narys. Priklausau joje nuo daugelio metų. — Pa-

Puiku! Sergu ir už tai turėsiu gauti pinigų. Gera sirgti... Tik į ligonbutį tai jau neisiu. Ten žmonės — silpnabudžiai: jie tiki, kad, jeigu kur nors

skauda, tai butinai reikia pasi-duoti ligos įtekme!... Aš, turiu prisipažinti, nenoriu maišytis tarpe tos rusies ligonų. **Žvalgas.**

Išekzaminimas

jusu kuno su (XRay) \$1

Duokite man progą išekzaminuoti jusų kuną atsakančiai ir pasakyti priežastį jūsų ligos

Su savo nauju (X-Ray) aparatu aš galiu permalyti visas kuno dalis. Galiu permalyti širdį, plaučius, nugarkaulį ir kitas nesveikas kuno dalis. Aš negaliu atspėti ligos pažiūrėjęs į jūsų liežuvį.

Visi, kurie sergate, vyrai, moteris ir vaikai privalo duoti save išekzaminuoti.

Kiekvienam sergančiam vyrui, moteriai ar vaikui, gyvenančiam šioj apilinkėj, aš noriu pasakyti jiems apie jų sveikatos stovį. Iki žemiau pažymėtai dienai aš egzaminuosiu jus su savo X RAY aparatu tik už \$1.00. (Kiti ekspertai rokuoja nuo \$5.00 iki \$15.00) ir jūs nereiklauskite gydymės pas mane

Jeigu jūs turite galvos skausmus, strėnų, užkietėjimą, svaigumą, varžymą, skausmingus laikus, atsirugimus ir vidurių negerumus. Jeigu sergi ir nori pasveikti, tai atsinešk šį apgarsinimą, su kuriuo gausi X RAY išekzaminavimą už \$1.00. Nelauk ilgai, ateik tuoj. Šis apgarsinimas yra geras iki 8 val. vakare Lapkričio (Nov.) 30. Kalbu lietuviškai, lenkiškai, čekiškai, slaviskai, rusiškai etc.

Dr. J. S. Howell

1332 Milwaukee Ave.

NETOLI WIEBOLDS KRAUTUVĖE.

Ofiso Valandos: Nuo 1—8 vakarais. Nedėdieniais uždarytas.

TĖMYKITE

Kas dar nematė
NEDĖLIOS NAUJIENU
Tegul reikalauja tuojaus

"NEDĖLIOS NAUJIENOS" yra tai vienintėlis savo rušies laikraštis lietuviškame sviete.

"NEDĖLIOS NAUJIENOS" skirias nuo visų kitų laikraščių savo turinio įvairumu ir spalvuotais paveikslais.

REIKALAUKITE TUOJAUS

Kaina metams TIK \$2.00
pusei metų \$1.00

Siųskite pinigus tokiu adresu:

"NEDĖLIOS NAUJIENOS"

1840 S. Halsted St.
CHICAGO, ILLINOIS

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Mūsų korespondentų Pranešimai.

MELROSE PARK, ILL.

(Extra)

Socialist Party Lietuvių Skyrtaus extra susirinkimas įvyks pėtnyčioje, lapkričio, 12 d. 7:30 val. vakaro, Frank ir James svetainėje.

Visi nariai malonėkite atsilankyti paskirtu laiku. Turime svarbių dalykų apkalbėjimui. Sekr. K. Kochones.

Edward Baltazore, kuris buvo kaltinamas dvipatystėje ir iki teismo paleistas po bandu 2,000 dolerių teisman neatsilankė. 1,000 dolerių žuvo.

Mrs Mary Newille užvedė bylą prieš miestą. Susižeidė puldama ant suardyto šalgytvio. Jieško 15 tukstančių dolerių atlyginimo.

MELROSE PARK, ILL.

Subatoje, lapkričio 13 d. Frank ir James svetainėje įvyks balius, parengtas "Jaunų Lietuvių Dramatiško Kliubo." Dalyvaus trys chorai: Laisvos Jaunuomenės choras (iš Chicago), L. S. S. 138 kuopos choras (iš Cicero, Ill.) ir vietinis J. L. Dram. kliubo choras. Apart dainų bus monologai ir deklamacijos. Nekuriuos atliks Chicago gambiausi monologistai. Taigi vietinė jaunuomenė ir a belva visuomenė nepraleiskite šios progos, atsilankykite balium, kuriame linksmai praleisite laiką, ir susipažinsite su kitų miestų jaunuomene.

Kviečia J. L. Dram. Kliubas.

ROCKFORD, ILL.

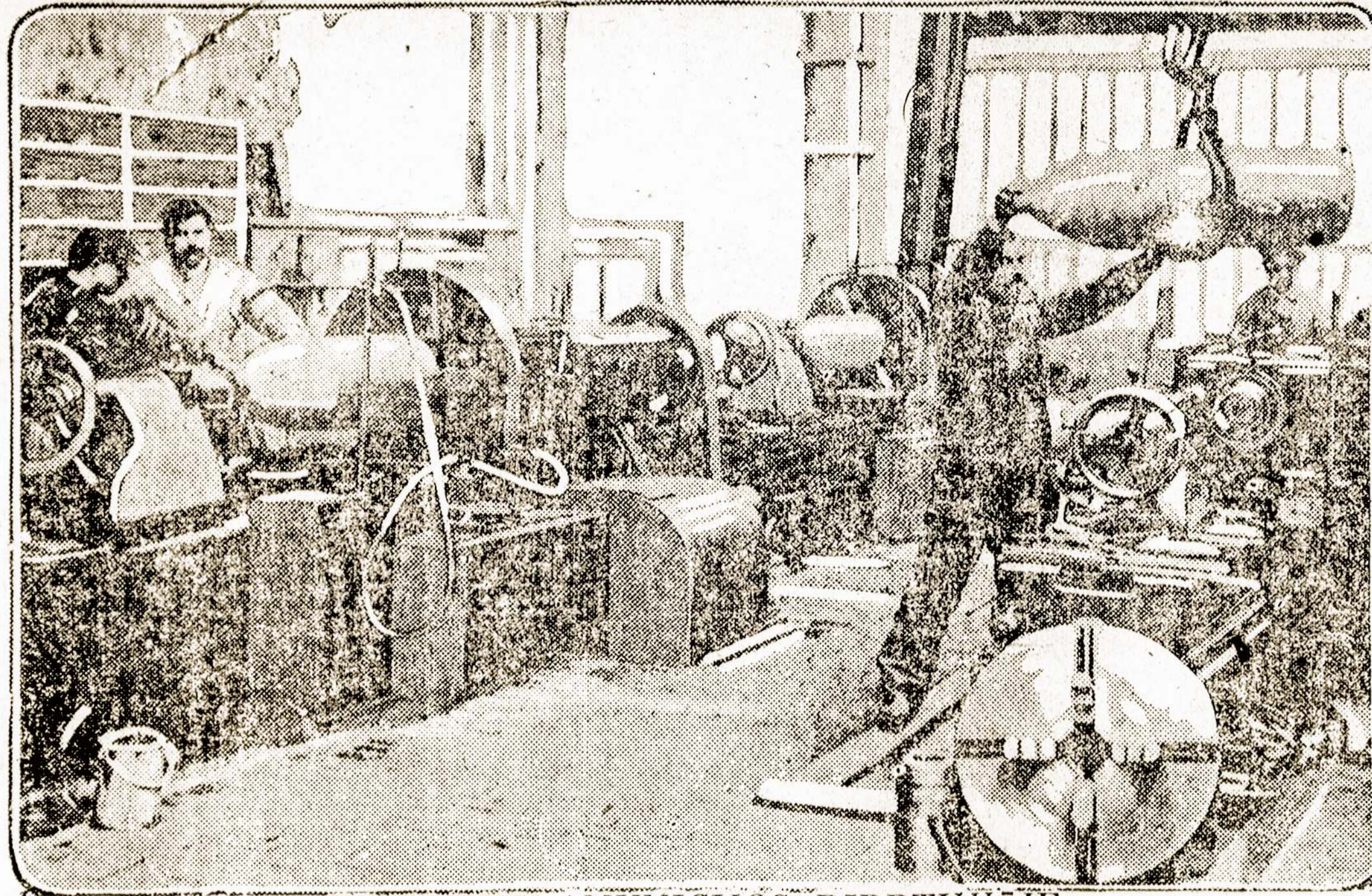
Patėmėjus "Draugo" korespondento užmetimą, skubimuosi pasiaiškinti. "Draugo" nr. 43 tulas Barbės Vaikas klausia: kur dingo aukos? Tikiu, kad šiuo korespondentą ir kitus mažumą užganėdinsiu.

Kadangi "Draugas" sykį jau pasirodė per daug vienpusiškas, neduodamas vietos mano pasiteisinimui į man daromus priekaištus, apie Dr. Šliupą prakalbas, tai ir dabar nesuindę ši savo atsakymą į "Draugą" bet į "Naujienas" ir "Amerikos Lietuvą." Tikiu, kad mano balsas pasieks to laikraščio skaitytojus.

Supranta, kad yra reikalingas pagarsinti aukautojų pavardes. Žinau ir tai, kad aš turėjau didesni nesmagumą jau nuo pat Dr. Šliupo prakalbų, negu kai kurie gali persistatyti. Tačiau nelaimė — pametimas aukautojų sąrašo — atsitiko po to, kuomet pinigai buvo suskaičiuoti ir vakaro rengėjų paskirstyta. Todelei papeikimas priderėtų duoti ne už tai, kad kalbamieji pinigai dingo, bet už aukautojų sąrašo pametimą. Bet kad tokios nelaimės pasitaiko visiems, kurie tik pagyveno nors kelias pėtnyčias šiame pasaulyje, neabejoju.

Taigi dabar, neturėdamas viršminėto sąrašo, galiu paaiškinti tik tiek:

Įžanga padengė lėšas už svetainę — \$20 ir paskelbimus — \$1.50. Aukos gi padalinome šiaip: Prakalbų rengėjų susirinkime, pas p. Jokubyną, tuoj po prakalbų Dr. Šliupui davėme \$15.00 kaip kelionės lėšas ir kaip pirmininkui Autonomijos fondo. Pagalios, nemandydami, kad atstovas šimkus

FRANCŪZŲ AMUNICIJOS DIRBTUVĖJE.

greit atsilankys Rockfordan, likusius pinigus (\$7.57) aš perdaviau vietiniam Tautos Fondo izdininkui, p. J. Kuokui. Sie pinigai buvo pridėti prie kitų Tautos Fondo pinigų ir ant vietos atiduota atskaita.

Kodel mes tuos pinigus taip padalinome? Todel, kad kalbamo vakaro rengėjai susidėjo iš abiejų fondų atstovų.

Apart to norėčiau pasitebėti, kad to vakaro rengėjai netik ką nepasinaudojo iš suaukautų pinigų, bet dar pridėjo doleriką iš savo kišenių priimdami svečius. Ir nors "Draugo" korespondento pasielgimas šiaatsilikime nėra per daug peiktinas darbas, bet man rodos jisai taikomas ne su gerais norais, bet kad "uždrožus" Miklui už sauvalį pasielgimą — kam juo nesiklausęs parengė Dr. Šliupui prakalbas. Kas gali tikėti, kad tie 6 vyrai galėjo pasidalinti tais keliais centais? Taip pat noriu priminti, kad "Drauge" pasirodžiusi tulo M. K. korespondencija nėra mano, bet suprantama, "Draugo" korespondento "gešeftas" tikslu mesti ant manęs visuomenės nepasitiekėjimą.

Kas norėtų užmesti, kad ši mano korespondencija neteisina meldžiu atsisaukti, pasicašant savo tikrą vardą ir pavardę.

K. Miklas.

CLEVELAND, OHIO.

Pamokslai.

Lapkričio 7 d. J. Popavičiaus svetainėje S. L. A. 14-ta kuopa buvo parengusi literatišką vakarėlį su prakalbois, paskaita ir deklamacijomis. Beto da buvo leidžiama laimėjimui melams 30 prenumeratų "Tėvynės" ir da viena knyga.

Paskaitą laikė J. Simoliunas, aipe S. L. A. Jisai aiškino, kas tai yra toji organizacija ir delko prie jos reikia prigulėti. Antrasai kalbėjo K. Zykus, Valparaiso universiteto studentos temoje: "Veikimas draugijų." Kiek tasai vyrukas supranta draugijinius reikalus, to negatima žinoti, bet kalba išrodė neblogiausia. Toliaus klbėjo J. Žilinskas temoje: "Gerovė." Ką tas tautiškas žmogelis pasakė apie "gerovę" buvo suprantama visai publikai. Jo kalba daugelis pasipiktino, sakydami, kad jis kalbėjo ne apie "gerovę," o tik kurstė griebtis panašių priemonių, kokias vartoja dabartinių laikų mūsų kunigai.

Aš prieš S. L. A. neturiu nieko, bet tokiai prakalbai kai minėto Ž. esu priešingas. Priešingas bus ir kiekvienas nors šiek tiek susipratęs darbininkas.

Tik paklausykite kaip tas

žmogelis užgiedoj:

"Jei aš bučiau ženotas ir laikyčiau ant "burdo" vyrus, tai jeigu kuris jų rastus neprigulintis prie S. L. A. organizacijos, tokį silpnaproti "nevidoną," nieko nelaukdamas kuogreičiausia išvyčiau iš savo namų." Tai, girdi, turi padaryti ir dabartiniai burdingbosiai.

Kaip sau norite, bet tokia kalba per daug tėviška, ir tokie žodžiai tikty tik klebonams per pamokslus.

Dvidešimto amžiaus laikais reikia žmones mokyti ne lazda, ne kumščia, o pamokinimu, paaiškinimais, bei daromais, kur kas kaip yra ir tt. Taip šviečiant, mokinant reikia žinoti, kad didžiausią tamsumą galima išmokyti. Išobulinti ir padaryti susipratusių, apsišvietusių ir dideliai geru žmogum. O pono J. Žilinsko pamokinimais persimėmus su žmogum gali atsitikti visai kas kita.

Taip žmones organizuoja į savo draugijas tik klerikalai. Galop buvo renkamos aukos nukentėjusiems nuo karės. Aukų surinkta \$14.09.

J. Šilkesparnis.

CICERO, ILL.

Lapkričio 7 d. J. Jukniaus svetainėje atsibuvo gražus vakaras su perstatymu vieno veiksmo dramos "Vagys." Vakara parengė Lietuvos Knigynonariai delei knygyno naudos. Tai buvo gana puikus ir įspudingas vakaras.

Veikalas "Vagys" yra gana gerai pritaikintas prie šių dienų surėdymo ir interesnigas, ik gaila, kad nebuvo atsakančiai suloštas. Elenos rolėje, lošė Br. Valaičiūtė. Galima sakyti, jog ji toje rolėje buvo atsakanči ir geriausiai sulošė. Pilna gyvumo ir energijos. Ji tikriausia atvaizdino atvokato moterį.

Advokato rolėje p. Samoška atsižymėjo savo silpnumu. Kalba neaiški, žema. Pergreitas ir bejausmis niuniavimas nepaliko nė jokio įspudžio.

Vagis James Taraday vidutiniškai sulošė. Sulaiku, galima tikėtis, jog iš jo galės būti geras artistas.

Buvo ir prakalbos. Kalbėjo p. Čiužauskas, kuris gana pasekmingai išaiškino kokią naudą gali duoti lietuviams šis knygynas, jei visi jį lankytų ir skaitytų moksliską knygas, bei pimeivikus laikraščius.

Monologą Kiemsargis sulošė J. Devekis. Nors pirma kartą mačiau jį ant estrados, vienok tikrinu, kad šį monologą nebutų geriau sulošęs nei senas artistas.

P-lė El. Tutliutė skambino pianu, ant smuiko grojo V. Girijotas. Jųjų švelni muzikė

daug prisidėjo prie pagražinimo šio vakaro. Bet didžiusį įspudį padarė p. Juodžio mandalinių orkestra. Graži p-lės B. Valaičiūtės melodija, pritariant gitaroms ir mandalinoms, labai užganėdino publiką.

Programai pasibagus buvo šokiai ir balius — be svaiginančių gerimų. Jaunimas gražiai linksminosi iki vėlybos nakties.

Negalima praleisti nepaminėjus ir apie saliuonininkų to vakaro balius. Mat uždarius šventadieniais Chicago karčiamas, girtuokliai suvažiuoja į Cicero. Neužkabinciau jųjų jei jie nedarytų tokios didelės sarmatos vietos gyventojams, o ypatingai lietuviams. Kuomet žmonės ramiai užsilaikė ir klausė perstatymo, tai saliuonuose girtuoklių balsai net svetainę ardė. Net sarmata klausytis jų gyvuliškų balsų.

"N-nu" Korespondentas.

MELROSE PARK, ILL.

Kunigų mokslo silpnumas.

Devyniolika šimtmečių suėjo, kaip Romos kunigai neva šviečia liandį. Ir kokios pasekmės to jų mokslo, tai kiekvienas sveikai protaujantis žmogus gali matyti. Žmonės, vpač darbininkiškos klesos, jau suprato tą kunigišką politiką, arba kaip jie vadina mokslą, ir pradėjo šalintis nuo jų tos šašutos baidyklės.

Kaip jau pirmiau "N-sė" minėjau, kun. Kemėšis čia atvykęs sutraukti į krūvą tuos vargšus, kurie dar esti ubagai dvasioje ir pavadino juos "vyčiais." Antras kunigas iš Chicago (north sides) kuris atvažiuoja kožną nedėdienį į italų bažnyčią (lietuviai čia neturi bažnyčios nei kunigo) ir jei kas nori nuo vilnų apsisvalyti, tai turi nešti jas pas italus.

Vieną nedėdienį tas kunigušis štai ką sako savo avelėms: "Kurie nesuprantate apie bažnyčios mokslą, bei kitus dalykus, parašykite raštu klausimus; galite nepadėti sei savo vardą, ir įmeskite į dėžutę, o per pamokslą bus išaiškinta." Sekančiame nedėdienyje pasipylė eibė klausimų k. a: ar moteris turi dušią? ir kitokių. Vadinasi, kunigėlis nori "ganyti"....

Kokios-gi pasekmės gali būti iš jų šposų? Suprantama, kaip kunigušis išrėš tuos klausimus, taip turi sutikti visos jo avelės. Reiškia, kunigas sakys, kad moteris turi dušią, na, moteris tikėkite, kad jūs sutušiomis... Vienok, nėra mažiausios abejonės, kad jagamastelis užtylės, jogei moterims dušėlė liko suteikta tik tada, kada jos pinigų turėjo. Jeigu kunigas esi tikras savo mokslo

tvirtinimu, tai nebijok jį išskinti viešai: prakalbose, susirinkimuose, debatuose ir tt. Tiesos mokslas juk nesibijo priešų.

A. Aleksandronas.

Chicago gatevkariuose ren-giamasi intaisyti nauji ventilacijos prietaisai. Juos įvedus karuose, sakoma, bus daugiau oro. Ką gi jau senai laikas baistlikrųjį dabar kartais kirvis are gali kabėti — taip sunkus karuose oras.

EXTRA SKAITYK TAI EXTRA!

PAPRASČIASISBUDAS gauti gerą kalogutą DYKAI Lietuviškoje Sākrovoje The Progress Dykai

1165 Milwaukee Ave. ir 1507 W. Division gat.

Mūsų nesulyginami švarkai VYRISKI Aprėdalai, kainu nuo \$10 ir augščiau, dabar parduodami taip mažai, kad jokia kita visuomenės sākrova nesusilygins. Dargi duodame DYKAI GYVĄ KALAKUTĄ perkant aprėdalą arba švarką vertės \$10 ar augščiau.

Mūsų tavorai taip padaryti, kad pirkdami pas mus gausite geresnį tavorą už žemesnę kainą.

TAUTIEČIAI! Šiandien, kuomet Lietuvių visuomenė stengiasi pakelti savo pirklybą ir pramonę, privalo buti vienas obalsis ant lupų kiekvieno tikro lietuvio—lietuviškas pinigas lietuviškose rankose.

Pavedame Gerb. Tautiečiams mūsų didelį išsirikimą avalinės skrybėlių, apatinių baltinių ir t.t.

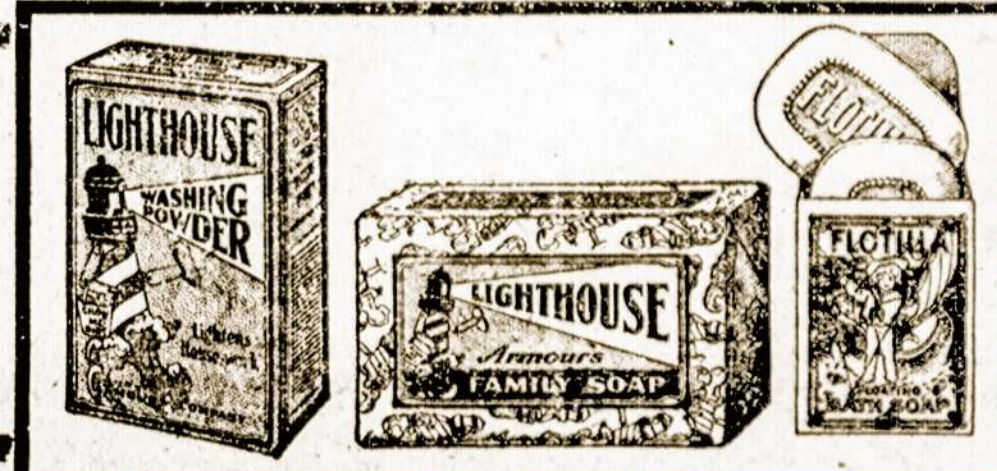
Remkite vienintėlę lietuvišką Sākrovą ant North West Tėmykite mūsų firmą.

THE PROGRESS

No. 1165 Milwaukee Ave., 1507 Division gatvės
Ulunowski ir Sobiecki Saviniikai

Taupyk Muilų Vyniojamą Popierą

Vyniojamą popierą nuo Lighthouse Family muilo ir dėžes (box'ų) frontus nuo Lighthouse Washing Powder ir Flotilla muilo yra permainomi ant daugelio puikių premijų.

Atsimink — Tai yra ne stampos. Armour'o muilo vyniojama popiera yra taip naudinga, kaip ir visada.

Ateik į Armour'o muilo išdirbimo premijos kambarius ant 31 Place ir Benson st., Chicago, 11567 S. Michigan ave., Kensington arba 9213 Baltimore Ave. So. Chicago, ir peržiūrėk mūsų didelį parinkimą naudingų ir puikių premijų. Dauguma yra tinkami del Kalėdinių dovanų.

ARMOUR COMPANY

\$26,800,000.00

Suviršum depozitų turi dabar didžiulis Valstijos Bankas-State Bank of Chicago

Jo įsteigimo 1879 metuose, tasai bankas nuolatės augo taip, kad šiandien jo kapitalas ir atsarga yra daugiau kaip keturi milijonai aštuoni šimtai septyniolika tukstančių dolerių — \$4,817,000.00.

Be 36 tukstančių žmonių, kur turi pasidėję savo pinigus šiame banke, čia jau sudėta Suvienytųjų Valstijų valdžios, Illinois valstijos ir Chicago miesto pinigų.

Lietuviai, kuriems rupi saugumas jų pinigų, tegul pasideda šitame banke. Daug lietuvių yra pasidėjusių čia savo pinigų, ir džiaugiasi. Atėję bankan klauskite Mr. Latis.

Bankas moka 3%. Aldaras nuo 9 rylo iki 3 val. po pietų; Subalomis iki 2 val. po pietų. Iridomėkite adresą

STATE BANK OF CHICAGO

Kampas La Salle ir Washington Sts.
prieš City Hall.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, including Sunday, by Lithuanian News Publishing Company. Address: 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone Canal 1506.

Entered as second-class matter March 7, 1914, at the Post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Terms of subscription: In Chicago, by carriers, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$5.00.

Sunday Edition ("Nedėlios Naujienos") yearly subscription \$2.00; 6 months \$1.00.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje. Eina iš Chicago kasdien ir nedėdieniais. Leidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kainos:

Chicagoje — per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00, pusei metų \$3.50.

Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00
Pusei metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.75
Dviem mėnesiams \$1.25
Europoje, metams \$7.00

"Nedėlios Naujienos":

Metams \$2.00
Pusei metų \$1.00
Pavienis "Naujienų" numeris 2c; "Nedėlios Naujienų"—5c.

Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone Canal 1506.

Redakcijos Straipsniai

Prasidės nauji diplomatiški nesusipratimai tarpe Suv. Valsčių ir Europos. Austrijos submarina (pojurinė laivė), pasikandusi Anconą, turbut sunaikino ir keletą Amerikos piltiečių gyvasčių. Jei pasirodys, kad tai tiesa, tuomet Washingtonas negalės neatkarti Austrijai ty savo protestų ir grasinimų, kurie anąsyk ėjo į Berlyną po Lusitanijos ir kitų garlaivų torpedavimo. Kariškai propagandai šioje šalyje tuomet vėl atsiras naujo maisto.

Bet ir be to, Anconos paskandinimas yra gana blogas dalykas. Jisai dar kartą demonstruoja tą neapsakomą žmoniškų jausmų atbukimą, kurį pagaminio dabartinė karė Europoje. Priešingų šalių žmonės ne tikai žudo vieni kitus, kad pasiekus tam tikrų karės rezultatų, bet stengiasi vieni kitus žudyti net ir tuomet, kuomet iš to jokių kariškų laimėjimų jiems būti negali. Tokie darbai, kaip bombų mėtymas iš orlaivų į neapginkluotus miestus arba torpedų šaudymas į pasiažierinius garlaivius, sukelia tikrai keršto jausmus prieš pusę ir diskredituoja užpuolikus neutralėse šalyse. Jie, vadinasi, reiškia ne pergales, bet pralaimėjimus. Ir kokiame galui tad reikalingi yra tie žiaurūs darbai, jeigu jie net kenkia toms valstybėms, kurios juos daro?!

o—o

Ryto sueina lygiai šešeri metai, kaip įvyko baisi katastrofa Cherry, Ill., anglių kasyklose (žiūr. aprašymą šiame "Naujienų" numeryje). Pražuvo toje katastrofoje šimtai darbininkų gyvasčių, ir Illinois valstijos mainieriai rengia dabar didelį apvaikšiojimą tų aukų paminėjimui.

Tai buvo kapitalizmo aukos. Kapitalistų godumas, jų troškimas išpausti iš savo darbininkų kuodaugiausia pelno privedė prie minėtosios nelaimės. Tos priežastys veda nuolat prieš tokių nelaimių. Jas net permatyti galima išanksto: nepasakysi, kurioje vietoje jos atsitiks, bet išanksto galėsi pasakyti, koks daug maž bus jų skaičius per metus laiko, — ką statistikos žinovai ir pasako.

Taigi jas galima būtų ir prašalinti, jeigu tikrai rastųsi noras pas tuos žmones, nuo kurių tai priklauso.

O jeigu nelaimės darbavietėse galima prašalinti (bent žymią jų dalį) ir jos visgi nėra prašalinamos, tai jau jos yra ne vien apgailejimo verti atsitikimai, bet nusidėjimai iš šalies, kurie leidžia joms įvykti.

Kapitalizmo tvarkoje tie nusidėjimai kartojasi diena iš dienos. Ir riečia stebėties, kad šandie randasi dar žmonių (kaip, pav. kemėšinio "Darbininko" leidėjai), kurie drįsta atvirai tyčioties iš darbininkų pasirizimo tą nelemtąją tvarką panaikinti.

APŽVALGA

DIDŽIAUSIS PASAULYJE HUMBUGIERIUS.

"Harper's Weekly" prirodo, kad daugybės laikraščių leidėjas Amerikoje, William Randolph Hearst, yra didžiausias juokdarys, koki tikrai kada nors yra matęs pasaulis. P-as Hearst daugiau kaip metai laiko apgaudinėja publiką, skelbdamas, kad kuri jo laikraščiams pristatanti žinias didelę nuosavą jo žinių agentūra, turinti specialius korespondentus ant visų karės frontų ir visuose įžymiesiuose pasaulio miestuose. Ta agentūra — "International New Service", pasirodo, yra fikcija, išmisas, lygiai kaip išmisas yra ir specialiai, skaičiuje 80 suviršum, Hearst'o korespondentai.

H. D. Wheeler, kuris minėtame savaitraštyje aprašo tuos Hearst'o "džokus", tarp kitko sako:

Buvo skelbiama... kad daugiau kaip aštuonios dešimtys korespondentų gauna iš jos (International News Service) algą ir pristatą karės žinias jos klientams. Aštuonios dešimtys. Suskaitykite juos. Jūs negalite. Negali nė Hearst'as. Bet triukšmas, kuri jisai padarė su kaikiuriais jų, turbut pastebėtiniausiai triukšmas "visoje pasaulio istorijoje," išdalies užtemdino spragas aritmetikoje.

Kas nėra girdėjęs apie Frederick'ą Werner'į, International News Service štabo korespondentą Berline?

Kas neskaitė su pagarba žinių iš Londono, kurias siuntė ištroškusiai publikai ne bent kas, bet pats Herbert Temple — Herbert Temple, International News Service manadžeris Europoje?

Herbert Temple, International News Service Europoje, neegzistuoja. Jeigu yra Londone koks nors spaudos korespondentas vardu Herbert Temple, tai apie jį nieks čionai nežino.

Berline nėra Frederick'o Werner'o, veikiančio kaip korespondentas del International News Service.

Tie vardai yra išmisas ir toks pat išmisas yra ir kiti vardai suraše Hearst'o korespondentų, kuriais jisai apgaudinėjo savo skaitytojus ir klientus, tvirtindamas, kad jie gauna medžiagą nuo gyvų korespondentų iš kiekvienos vietos. Be Temple'o ir Werner'o Hearst'as išgarsino sekamus "vyrus" per savo International News Service:

John C. Foster, štabo korespondentas Londone.

Lawrence Elston, štabo korespondentas Londone.

GENEROLAS GALLIENI, naujas Francijos karės ministeris.

Brixton D. Allaire, štabo korespondentas Ryme.
Franklin P. Merick, štabo korespondentas Paryžiuje.

Susekta, kad visų tų korespondentų nėra. Ir reikia tik tai stebėties, kad Hearst turėjo drąsos per tiek laiko vadžioti žmones už nosies, nes juk jo apgavystė turėjo anksčiau ar vėliau išeiti į aiškštę. Visą štabą korespondentų ir milžinišką žinių agentūrą paslėpti negalima, jeigu jie gyvuoja išties. Todel lengvai buvo galima laukti, kad melas išsėis aiškštę. Ir visgi Hearst'as to nepaisė.

o—o

LIETUVIAI AMERIKOJE.

Kam yra atkeliavę Amerikon lietuviai — ar pasisvečiuot, ar čia apsigubti amžinai? — Tokį klausimą stato ir mėgina jį išrišti p. R. Karuža "Jaunojoje Lietuvoje." Jisai prieina prie tos išvados, kad lietuviai Amerikoje tėra svečiai. Štai, kaip jisai prie to prieina:

Mums rupimo klausimo išrišimas — sako p. Karuža — nėra sunkus. Jei pamąstysim, kokių priežasčių delei keliauja mūsų žmonės svetur; jei atimsim kariuomenę tarnavimo priedermę; svetimos valdžios politiskąjį bei ekonominį mūsų tautos varžymą; germanizavimo, rusifikavimo, polonizavimo bandymus, — ir, nežiurint viso to — pastebėsime nepaprastą smarkumą, su koku plaka mūsų tautiškojo gyvenimo pulsas, — tai turėsime pripažinti, kad mūsų tautos kunas turi stebėtiną gyvumą. Paskutiniuose laikuose lietuvių atsietieji tautiškojo gyvenimo nuopelnai (prieš ką? "N." Red.) yra taip milžiniški, kad kalbėti apie mūsų tautiškojo kuno (gal tautos kuno? "N." Red.) liguistinę būdą būtų tiesiog nesąmonė. Mes turime gyvumo perteklių, ir mūsų emigracija yra išaukta vienok tuomi, kad tasai perteklius, del svetimųjų j mūsų gyvenimą maišymosi, negali būti tuo tarpu ant vietos sunaudotas. Kaip po tauta, savo gyvenimu mes jau parodėm, kad mes dar netoki ubagai, idant priversti butume įieškoti sau naujos tėvynės. Mes galim būti svetimoj šalyj tikrai svečiai.

P-as Karuža per daug apiprastina savo uždavinį. Jam rodo, si, kad emigracija gali būti išaiškinta tikrai viena iš dviejų priežasčių: arba tuo, kad tauta

yra liguista, ir jos nariai skiriasi nuo jos, nelyginan puvančio kuno dalys; arba tuo, kad tauta turi energijos daugiau, negu sutelpa tėvynėj, ir todėl ji yra priversta savo energijos perteklių siųsti "tuo tarpu" kitur. Bet išties, tai emigracijos klausimas yra šimtą kartų painesnis. Ji turi visuomet ne vieną, bet didelę daugybę priežasčių, — kaip tai mėgino prirodyti ir p. Rackauskas savo "Amerikoje," ir kas svarbiausia — tarpe tų priežasčių gali kurti rastles ir tautos puolimo ir tautos kilimo apsiereikimai praktikoje taip yra.

Tauta anaipitol nesusideda iš dalių, taip organiskai sujungtų, kaip kuno sąnariai. Tautos dalys dažnai stovi vienos su kitomis aštriausiam antagonizme (priešingume). Kas vienoms tautos dalims eina i sveikatą, tas kitas jos dalis staciai žudo. Ir lietuvių "tautiškas atgijimas" visai nereiskia visos lietuvių tautos dalų stiprėjimą ir augimą. Jisai reiskia visų pirma tikrai miesto elementų — inteligentijos, pirklių, savininkų — augimą. Bet tų augimą, kaip žinoma, lydi kaikiurių iki šiol sudarančių didžiumą, sodžiaus sluogsnių silpnėjimas. Žmonės bėga iš sodžiaus. Jie bėga į miestus — Lietuvos, jeigu tenai randa sau užsiėmimą; Latvijos, Lenkijos ir Rusijos, jeigu užsiėmimo trūksta Lietuvos miestuose; — į Angliją, Vokietiją ir Ameriką, jeigu nėra jiems užtektinai vietos caro viešpatijoje. Tautiškas Lietuvos atgijimas Lietuvoje yra jos pirklybos ir pramonijos augimo pasekmė; bet tospat priežasties pasekmė yra ir sodžiaus gyvenimo irimas, ir iš jo kylanči lietuvių emigracija.

Amerikos lietuviai yra to irimo produktas. Jie yra išeiviai iš Lietuvos sodžiaus, neradusieji sau vietos Lietuvos miestuose. Taigi klausimas apie tai, ar tie Lietuvos emigrantai paliks čionai visuomet, ar jie "pasisvečiavę" grįš atgal ir, pagaliau, ar jausis čionai kaip svečiai, ar kaip nuolatiniai gyventojai, — priklauso nuo to, kaip eis toliau ekonominis (ir politiskas) Lietuvos plėtojimas. Jeigu Lietuvos sodžius ir toliau mes iš savės daugiau žmonių, negu augančioji Lietuvos (ir Rusijos arba Vokietijos) pramonija ir pirklyba galės jų suvartoti miestuose, tie lietuviai plauks Amerikon, kaip plauke. Amerikoje lietuvių nuo to stiprės, o Lietuvoje puls. Priešingam atsitiki-

me, t. y. jeigu Lietuvos miestai pajiegs daugiau pritraukti žmonių, negu duos jų žodžius, tai gali ne tikai sustoti Lietuvos emigracija, bet ir gali dalis emigrantų pagrižti atgal; o likusieji emigrantai palengva užmirš savo svajones apie "tėvynę" ir susilies su amerikiečiais.

P-o Karužos fantazijos apie "tautišką kuną" šitų dalykų ne tikai neišaiškina, bet da labiau juos supainioja.

STRAIPSNIAI APIE LIETUVĄ.

Laikraštyje "Chicago American" lapkričio 10 d. tilpo ilgokas prof. G. Selikowitsch'o straipsnis apie Lietuvą ir lietuvių, po anrašu: The tragedy of Lithuania." Rašytojas (matoma, kilęs iš Lietuvos žydų) rodo šioj-tokj apsipazinimą su Lietuvos šalim, kalba ir istorija ir atsiliepia labai prielankiai apie lietuvių. Jisai sako:

5,000 lietuvių Suvienytose Valstijose (turbut norėta pasakyti 500,000) negali suprasti, kodel telegramos ir laiškai iš rytinės karės zonos, siunčiamos Amerikos spaudai, dar vis tebeignoruoja nelaimingą jų tėvynę Lietuvą. Mes girdime beveik kasdien apie Lenkijos vargą, apie Armenijos bėdas, apie naująją Izraelio Eremijądą, apie Belgijos nelaimę, bet nė vieno žodžio apie pasibaisėtiną katastrofą lietuvių, kurie išsaugojo keletą heroiskų lapų žmonių istorijoje savo puikia kalba, seniausią visų gyvųjų ariskų kalbų Europoje.

Pabaigoje savo straipsnio p. Selikowitsch išreiškia nuomonę, kad Lietuva turinti teisę būti neprigulminga arba bent autonomiška. Jisai pataria Vokietijai duoti Lietuvai autonomiją, kurios nedavė jai Rusija.

Pabėgėlio Laiškai

Šiandie baisus mano padėjimas. Guliu Vitebsko ligonbutyje, sunkiai sergu. Maisto neturiu; niekas nebeatjaucia manęs — nė maniškiai, nei gentis. Brolis Pranciškus jau senai belaisvėje Vokietijoje, o Juozapas ir seselė su tėtušiu pasiliko namie. Bet kame jie dabar, užtikis karai yra, nežinau. Nežinau taipgi, ar jie gyvi yra ar mirę. Laišką nuo jų senai begavau.

P. Žulonas atvažiavo Vitebskan pas mane su draugu Dovidu. Jie papasakojo apie mūsų kampelį Kupiškio apielinkėje, sako, įvykė net durtuvų mušiai. Daugelis rusų kareivių ežai kariauja be šautuvų. Rusai iš čia turėje pabėgti. Bet ir neuostabu, kad beginkliai bėga. Tik tiek reikia nusiskusti, kad rusai bėgdami aplanko ugnim (degina) ramius ir nieko nekaltus gyventojus, kaimus ir vienkiemius.

Atvykę Dankučių kaiman rusai uždegė daugelį trobų, taip kad pradėjo visas kaimas liepsnoti. Gyventojai nebežinodami ką daryt viieni bėgo kartu su rusų kariuomene, kiti — pasiliko degančiam kaime.

Ir aš pasiėmęs juodberį žirgą išvažiavau iš kaimo. Ant kelio nuolat matėsi bandes gyvulių ir žmonių betvarkėje bėgančių, važiuojančių. Maniau surasti kokią prieglaudą atvažiavęs Dvinską. Apstiečiau klebonijoje, kur gyvena kun. Šilinis. Ale tu čia. Čia tiek daug pabėgusių iš mūsų krašto, kad ir atsisėsti nebebuvo vietos.

Gavęs nuo kunigo antrašą jo

brolio, Vitebske ligonbutyį gulinio nuvažiavau tenai. Vienok ir Vitebske blogai. Maistas brangus, pažistamų nėra. O kur prisiglausa? Pardaviau juodberį. Tai dabar turiu maisto.

Bet jau ir iš Vitebsko pradeda gyventojai gabenties gilyn Rusijon. Taigi ir man gelia širdis: kas tuomet su manim bus, kuomet aš nebeturėsiu nė pinigų nei žirgo. Matyt priseis blogai.

Jūsų draugas A. Šilinis.

Jonui Selickui Chicagon rašo jojo brolis pabėgęs Maskvon iš Svedesų, Kauno gub., Vilkmergės pavieto.

Brangus mano Jonuk! Sveikinu aš tave ir linkiu nuo Dievo tau viso gero. Dabar, mėlasi brolau, aš atvažiavau Maskvon 3 d. rugsėjo. Motinėle palikau namie. Nežinau, ar ji p vokiečių jau yra ar da ne.

Pas mus viskas sudeginta. Miestelin buvo paleista 48 šoviniai. Sudegė Rudoko namai ir visos žydų triobos.

Aš bučiau nevažiavęs, bet kad nebegalima buvo pasilikti.

Su laukais tai tokis dalykas — rugius nupjovėm ir sustatėm gubose. Da iškulėm kokią trečią dalį. Bet vasarąjo nebereikėjo valyti — arkliais jis nuganytas. Nebereikėjo nė bulvių kasti — jos nukasta pirm laiko.

Rakandus, šiaip turta, kurį galėjome — paslėpėm, sukasm į žemę, ko-gi negalėjom paslėpti — tai žuvo. Daug yra tokių žmonių, kurie taip sakt, nuogį paliko. Kasdien buvo girdėties, kad tą ir tą apvogė, kad iš to ir iš to pinigų atėmė, kad ten ir ten tas ir tas užmuštas. Rusų kariuomenė užpuolindėjo naktimis turtingesnius žmones išreikalaudami pinigų. Tokiu budu Butėnų kaime tapo užmušta du žmonės. Toliau aštuoni kazokai paėmė Brazilienę, kurios vyras nuo pat karės pradžios tarnauja kaip rezervistas ir nutempė eglynan, biauorojo, kaip imanė.

Ir pagalios kur ten viską surašysi, kas pas mus dėjos. Kiti vėl gzdinti pradėjo, kad vokiečiai varą apkasų kastų, kad valgyti neduoda, tai vėl vežą kariauti francuų fronte. Todel pabijojuau ir išvažiavau. E, kita vėl — valgyti nėra ko, kita vėl baisu, kad nenušautų — tai su matuše ir persiskyrėm. Nežinau ar da ji gyva tebėra. Ji nevažiavo.

Man už kelią mokėti nereikėjo. Valgyti taipgi duodama, tik mažai. Taigi, Jonuk, broliuk, prašyčiau tavęs greit, kaip tik galima, kad tu, atsiųstum man bent 50 rublių. Neturiu kuo apsvilkti, valgyti neturiu, mažai teduoda: tik 1 svarą duonos ir mažytį kšnelį mėsos. E, už rublį dienoje mažai ir pavalgysi: labai viskas pabrangė. O žmonių daug, o darbo nėra. Nežinau, kaip išbusiu, kol Jūs pinigų atsiųsite.

Ne duok Dieve, visko mačiau: duobėje gulėjau nevalges dvj paras, kol šaudėsi, dabar vėl nežinau, kaip bus. O ir motinytės gaila, nes nežinau kur ji dabar yra. Kalbinau ją kartu važiuoti — ji nevažiavo. Ir aš nebučiau važiavęs, bet ji liepė man važiuoti.

Dabar daug navių, ką musu kariuomenė daro su savais žmonėmis, neberašysiu, ba laikas gali nenuėiti.

O dabar sudiev, broliuk mėlasi. Mano adresas: Moskva, Dubinkovskaja ul., dom N21, kv. 5. Juozas Selickas.

SKAITYKIT IR PLATIKIT "NAUJIENAS"

MUSU DRAUGIJOS

TAISYTNAS PAPROTYS.

Mūsų organizacijos, kurios turi savo organus, papratusios yra kelti juose visus savo komitetų nutarimus, ir tai dažniausia ištisai. Organizacijų komitetai yra įsimeję po Ameriką, todėl jiems prisiema savo darbus atlikti susirašinėjimų keliu. Ir laikraščiai, kurie toms organizacijoms tarnauja, paprastai deda į savo skiltis ne vien galutinius komitetų balsavimų rezultatus, bet ir jų narių nuomones su visais išvadžiojimai, su pašaliniais pridėkais ir net su humoristika ir asmeniško pabudžio ginciais.

Tas paprotys reikėtų mesti, nes jisai kenkia laikraščiams, kenkia organizacijoms ir tiems žmonėms, kurie dirba komite tuose.

Mūsų organizacijų komitetuose sėdi daugiausia fizinio darbo žmonės; didelės nuovokos, kaip reikia rašyti ir kas galima rašyti, jie neturi, ir sugabumo išdėstyti savo mintis ant popierio jiems dažniausia truksta. Todėl, jeigu esti paskelbtas ištisi visi tų žmonių susirašinėjimai organizacijų reikaluose, tai, išeina „literatura“ ne kažin kokioms vertės. Laikraščio ji nepuošia.

Bet komiteto nutarimas išspausdintas kartu su visais motyvais už ir prieš ir su kitokiais dalykais, kuriuos organizacijos viršininkas teiksis suminėti „tarimuose“, netenka ir dalies savo griežtumo ir stiprumo. Tas gali būti kartais nesvarbu, bet kartais tas sveria labai daug; yptingai tuomet, kuomet nutarimo tikslas yra nustatyti tam tikrą veikimo liniją arba stačiai paraginti organizaciją prie kokio nors konkrečio darbo. Ažuot patyrę, kas ir kaip reikia daryti, organizacijos nariai su tokiu nutarimu skaito kartu ir agitaciją, atkalbinančią juos nuo to veikimo. O neretai pripainiotieji prie nutarimo pašaliniai kalasimai visai nukreipia jo domą į šalį, ir pats svarbiausias dalykas, dėl kurio buvo nutarimas daroma, palieka mažai tepastebėtas.

Organizacijų įstaigoms dažnai prisiema tarties ir apie tokius dalykus, kurie dėl tų ar kitų priežasčių netinka skelbti įsivaizdinkime: pas vieną komiteto narį kilo didelė abejonė apie to ir to asmens dorą ir naudingumą organizacijai. Naturalis daiktas, kad jis paduos sumanytą savo kolegoms padaryti koki nors tyrinėjimą. Sumanytojas gal padarė klaidą, gal po tyrinėjimo pasirodė, kad intartasai asmuo neturi nė krislo ant savo reputacijos, — bet kas bus jeigu to komiteto susirašinėjimas bus paskelbtas laikraštyje? Mažiau mažiausia žmogus užpyks, nes viešas intarimas jau yra įžeidimu ir skriauda.

Prie tokių įžeidžiančių žmonių dalykų priklauso daug didesnis skaičius tarimų, negu tu li organizacijų nariai mano. Aš prie jų priskaitėčiau, pavyzdžiui, ir tilpusį 45-am „Kovos“ num. Pil. Kom. tarimą 26 apie kokius ten 90c — ir dar visą eilę kitokių, tilpusių kitur. Žmogus, sakysime, kreipiasi į komitetą, prašydamas algos pakėlimo, ir jo laiškas kartu su atmetančių komiteto narių

nuomone dedama į organą; organizacijos įstaiga svarsto klausimą, ar pakviesti tokį ir tokį asmenį prie tokio ir tokio darbo, ir jų išvadžiojimai apie tą asmenį eina į organą... Kaip sau norite, bet šitoks „atvirumas“ tegali būti pakenčiamas tikrai tokių žmonių tarpe, kurie neturi jokios ambicijos — arba išsivadėjo jos.

Originalių komiteto narių nuomonių skelbimas yra, kaip sakiau, da ir tuo blogas, kad kenkia paties komiteto nariams ir jų veikimui. Jei žmogus žino, kad kiekvienas jo žodis bus laikraštyje išspausdintas, tai jisai rašys visai kitaip, negu tuomet, kuomet jisai žino, kad jo raštą skaitys tikrai keletas reikalingų asmenų. Žinodamas, kad jo laiško tikslas yra faktai pranešti jo mintis kitiems komiteto nariams, jisai rašys liuosai ir rupinsis pirmiausia savo rašto turiniu, o ne forma; gi kalbant į viešumą, jisai turės elgtis priešingai — dailint sakinius ir argumentuotai taip, kad neužtraukus nesmagumų ant savęs iš publikos (ne tik organizacijos narių, bet ir pašalinių kritikų).

Taigi tuos komitetų tarimus reikėtų paliauti spaudinius laikraščiuose tokioje formoje, kaip iki šiol. Vietoje to, kas dabar daroma, aš patariau daryti štai ką: neskelbti laikraščiuose tokių nutarimų, kurie užgauna asmenis (išėmimai gali būti); neskelbti tokių nutarimų, kuriuose kalbama apie neįdomius visuomenės dalykus; skelbti tikrai nutarimo prasmę (galima kartu su originaliu įnešimu ir pataisymu, jeigu toks yra) ir komiteto narių balsavimo rezultata, o jų susirašinėjimus dėti į archyvus; komiteto narių nuomones skelbti tikrai tada, kada klausimas eina apie principalią organizacijos programą arba taktikos dalyką. Vietą, kurią užima laikraštyje viršininkų „antifonai“, užpildyti naudingų skaitymu.

S. L. A. AUGIMAS.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje auga. Pastarajame „Tėvynės“ numeryje (45) paskelbtai bertaininė (už tris mėnesius) atskaita rodo, kad toji draugija įgyja visuomenės simpatiją, aiškiau sakant, kad Amerikos lietuviai pradeda atkreipti atidžią į apdrauos reikalą. Mes čia panaudosime kelias ištraukas iš tos atskaitos, iš kurių patį skaitytojai galės spręsti apie dabartinį Susivienijimo stovį.

Laikie pastarųjų trijų mėnesių (už liepos, rugpjūtį ir rugsėjį) naujų narių Susivienijimui įsijungė net 803, prie „vaikų skyrus — 9. Tame pačiame laikas Susivienijimo išdant — \$18,644.81; išmokėta — \$11,211.96. Iš tų — \$1,537.50 pomirtinių ir \$4,702.49 pašalpos ligoje.

Visas S. L. A. turtas dabar siekia \$98,248.03. Jisai dalinasi šiaip: \$39,357.98 sudėta bankose, \$31,202.34 užmokėta už namą ir \$10,500.00 išduota ant mortgage'ų. Prie to — „Tėvynės“ spaustuvė esą verta \$7,914.71, viršijanti namo vertę \$2,756.98 ir \$500 randasi administracijoje. Tas sudaro viršminėtą Susivienijimo turtą.

Prie to, pažymėjimo vertas tas apsiereikimas, kad pusė naujai prisirašiusių narių apsidraudę ant augštesnių sumų, t. y. virš \$150. Pavyzdžiui, 287 nariai apsidraudę ant \$300, 58 ant \$1000 ir 56 — \$600. Visi kiti ant \$150.

Naujai prisirašiusių narių įveną aštuntą dalį sudaro moteris ir merginos, nes jų randasi virš šimto. Tame pačiame laike sirgo 222 nariai, jų tarpe virš 60 moterų ir merginų.

Didžiausią naujų narių dalį, kurie rašosi — apsidraudžia virš \$150, sudaro vakarinės valstijos. Rytinėse valstijose dauguma rašosi ant \$150. Abelnai imant — rytinės valstijos davė vieną trečdalią naujų narių, višos kitos — du. Taigi rytinėms valstijoms pripuola pirmybė.

Mes norėtume pakartoti skaitojams vieną nuomonę apie Susivienijimo pašalpos dalykus, kurią išreiškė „Nedėlios Naujienos.“ Štai kas ten sakoma:

Be to šios atskaitos galima pastebėti vienas dalykas, dėl kurio veikiantieji Susivienijimo sąnariai ir jo valdyba turėtų giliau pagalvoti. Tas dalykas — tai pašalpa ligoje. Iš atskaitos matome, kad trečiam bertainyje pašalpos ligoje yra išmokėta \$4,702.49. Kiek pašalpos ligoje mokėčių sumokėta, atskaita to neparodo, nors tas labai būtų svarbu žinoti. Žinodami pašalpos mokėčių sumokėjamą ir pašalpos išmokėjamą, galėtume žinoti kur Susivienijimas su pašalpa ligoje stovi. Bet ir nežinant sumokėjamų, iš to, kiek išmokėta, jau galima numanyti, kad su pašalpa ligoje dalykai nekaip stovi. Juk tokia didelė suma kokią išmokėta pereitame bertainyje, galima išmokėti trijų mėnesių bėgyje tik turint ne mažiau kaip 5,230 sąnarių, mokančių pašalpos ligoje mokėsties po 30 centų i mėnesį. Jeigu tiek sąnarių nėra, jeigu jų yra nors vienu šimtu mažiau, tai jau bertainio pabaigoje Susivienijimo pašalpos skyrius turi būti skylėje, nors neišleides nei vieno cento pašalpos administracijai. Iš šito rodos pasiskaidina du dalykai: 1) kad Susivienijimo sąnariai serga daug dažniau, kaip laukta, ir 2) jeigu jie taip serga, tai 30 centų mėnesinė mokėstis yra permaža. Taigi Susivienijimo sąnariai turi arba rečiau sirgti arba mokėti didesnę mokėstį. Kad sirgimai būtų retesni, reikia turėti tikrai nustatytą ligų klasifikaciją ir reikia kokios nors aštresnės ligonių kontrolės. Kaip suprantame, pašalpos ligoje skyrius, su tokiomis taisyklėmis, kokias jis turi, būtų įvestas Susivienijimui tik išbandymui. Ir štai jau iš pirmųjų bandymų galima permatyti, kad dabartinis pašalpos ligoje planas neduos gerų pasekmių, kad planas apskritai negalės veikti ant ilgesio laiko. Taigi reikia kuogreičiausia i tai atkreipti domą, įsigilinti i skaitlines, ir jeigu tikrai taip yra, kaip matos, reikia iki Susivienijimo seimo pagaminti naują pašalpos ligoje planą, taip jau tvirtą ir ant ilgesio laiko apskaitytą, koku yra Susmo apdraudos planas.

L.S.S. NAMO PIRKIMO REIKALAI.

Kaip žinia, Lietuvių Socialistų Sąjunga yra nutarusi nusipirkti — pasistatyti nauosavų na-

mą. Tasai reikalas jau nuo pat pradžių buvo įvairiai gildinamas. Pastarajame „Kovos“ numeryje (45) drg. D. Klinga įneša Sąjungos Pildančiamajam Komitetui:

1. Pardavinėt šerūs su normališko pelno privilegija šerinininkams ir su privilegija to kapitalo kontrolės.

2. Tokiam šerų pardavinėjimui, rodos, bus reikalinga speciališko samo fondo inkorporuoti, nes S-ga yra dalimi politiškos partijos, o politiškos partijos Suv. Valstijų tiesos neleidžia įgyti nejudinamą turtą. Delto:

3. Inkorporuoti namo pirkimo fondą ant tokių pamatų kad jis pilnai atsakyty reikalui taip iš praktiško, taip iš principališko atžvilgio.

4. Šale šerų pardavinėjimo dar (a) rinkti smulkia paskolą, kiek galima gauti nuo draugų ir tam simpatizuojančių žmonių; (b) skolintojams duoti atlyginimą, kokį 5%, sakysim, bet literatūra ji išmokėti; (c) didesniąsias sumas skolinantiems mokėti procentus ir pinigus, jeigu jie to reikalauja. Procentai turi but nuo pelno mokami, ir (d) skolinantiems po \$5 išmokėti „Kovos“ prenumerata, kortoms, \$6 vertės.

5. Atsitiikime, kad reikėtų tam specialią fondą arba skyrių inkorporuoti, padaryti taip, kad S-ga ir „Kova“ būtų persveriančiu, sprendžiančiu to biznio faktorium.

6. Del greitesnio įkunjimo tokio sumanyimo, padėjus jau jam pamatą, (a) paleisti kelius draugus per kuopas gyvu žodžiu agituoti draugus remti tą sumanytą ne žadėjimu, ne gerais norais, bet gyvu doleriu; (b) apmokėti jiems kelionės lėšas ir už dienų gaistį; (c) duoti tokiems agentams procentus nuo padaryto biznio, kad būtų darbesni; (d) P. K. turėtų tam darbui gauti kompetentiškų biznierių.

7. Tam tikslui dedami pinigai neturi eiti i „Kovos“ išdą, bet turi būti po saugia kontrole tik tam laikomi, kokiam tikslui suplaukia.

Drg. Klinga mano, kad pradžioje reikėsia kokios \$10,000, kad pastačius namą, kurio vertė išneštų \$40,000. Jisai netiki, kad sąjungiačiai galėtų sudėti tokią didelę sumą. Todėl, pasak jo, „reikia varyti biznio kompaniją.“

Pildantysis Komitetas tečiau atmetė šį inėšimą kaip nepraktišką ir, antra, delei pačios Sąjungos šilpo finansinio stovio bei bedarbės.

A.L.R.K. MOTERŲ SĄJUNGA.

Pereitais metais, 13 d. gruodžio, susitvėrė Amerikos Lietuvių Rymo-Katalikų Moterų Sąjunga. „Darbininko“ nr. 20 tula Vaidelytė rašo apie jos „nuopelnus“, tarpe kitko ji sako, kad bėgyje vieny metų esą suverta devyniolika kuopų, gi pasak rašėjos, in the embryo“ (t. y. tikimasi, kad susitvers) esą dar penkios. Taigi — viso 24 kuopos. Vaidelytė tuo labai patenkinta. Esą, „tik reikia džiaugties ir dėkavot Dievui“, kad lietuvės moteris suprantą tokios organizacijos svarbą.

Toji pati katalikių sąjunga mano įsteigti ir savo laikraštį. Vaidelytė sako:

Kas svarbiausia, tai kad moteris lietuvės prijaučia i dėjinei organizacijai, nors Sąjunga ir turi pašalpos ir pomirtinius skyrius, bet prie

apšvietos — idėjinių skyrių turi kiekviena narė prigulėti ir priguli — kiti du skyriai paliekami valiai pačių moterų — jei nori prigulėk, jei nenori, neprigulėk. I apšvietos skyrių mokami pinigai medžiagiškai nesuselpia nei vienos narės, bet mielai noru i ji rašomasi. Pusė mokesnio i apšvietos skyrių yra mokami i Mot. Laikraščio Fondą, kuris puikiai auga — ačiu geraširdžiams aukotojams ir pačioms sąjungietėms. Už kitą pusę to mokesnio steigiamos vakarinės mokyklos, knygynėliai, surengiamos naudingos prelekcijos ir t. t. Vienoj tik Chicagoj yra penkios didelės kuopos ir kiekviena turi savo mokyklą, puikiai gyvuojančią, iš kurių sąjungietės daug sau naudingų dalykų išmoka.

Apart Chicago, savo mokyklas turinčios dar šios kuopos: Philadelphia, Bostono ir Sheboygan'o, Wis.

I. W. W. BEDOS.

Lietuvių „pramoniečių“ organas „Darbininkų Balsas“, sakosi antru sykiu „užgimęs“. Bendrovės valdyba praneša, kad nuo Naujų Metų jie galėsia net ir padidinti savo organą. Iki „Darbininkų Balso“ „iš numirusių prisikėlimo“, t. y. laike dvieju savačių, esą prisirašė 55 nauji bendrovės nariai.

Tik gaila, kad naujas „prisikėlimas“ išpradžios rodo tokį didelį smarkumą: jisai savo „idejos“ priešus apšaukia biauariais melagiais ir t. t. Tasai gali užkenkti jo „sveikatos stoviui“...

„Ateitis“ (nr. 55) perša mūsų

draugijoms naują Sveicarišką-Australišką proporcijos sistemą, t. y. rinkti draugijų valdybas sulig paduotų balsų daugumos už kiekvieną srovę — proporcionališkai. Dabartinį rinkimų būdą ji skaito netikusiu.

MUSŲ PABEGELIAI.

J. E. Žemaičių vyskupas Pr. Karevičius nuo 5 rugsėjo apsigyveno laikinai Smolenske.

Žemaičių vyskupo sostas yra Kauno tvirtovėje. Istikus karės metui, sulig tvirtovės įstatų reikalavimo, Gerb. Ganytojas turėjo apieisti savo rezidencijos vietą, persikeldamas pirmą i Panevėžį, vėliau i Vidžius, kur ir buvo vyskupijos valdymo vieta iki dienos, kurioje evakuacijos taisyklėms reikalaujant, prisiėjo išsikelti iš diocezijos ribų. Su vyskupu gyveno Smolenske ir jo Kurijos sekretorius K. kan. Šaulys.

Žemaičių vyskupijos Konsistorija pradžioje šio mėnesio vyriausybės įsakymu tapo evakuota iš Smolensko i Tulą kartu su kitomis iš kitur atkeltomis įstaigomis.

Pasimirė garsi rusų dramatiškoji artistė Savina, gimusi 1854 metais ir pragarsėjus lošdama Petrapilio karališkame teatre. Ant jos laidotuvių caro šeimyna atsiuntė vainikus.

Nuo Mintaujos iki Olainės visai apieilinkė išnaikinta triobos nudegintos. Ir pirmą kartą vokiečiai buvo atėję iki čia, bet musikiškai juos išmušė. Nuo plento ant Garozės pusės nieko nenaikita, nes čia karės veiksmų nebuvo. Iš šio krašto pabėgę ukininkai grįžta ir doroja laukus.

PUIKIAUSI RUBAI

Moterims ir merginoms. Pigiausias kainos. Ateikit ir persitikrinkit.

LOUIS P. MANN

Ploščiai ir Siutai

1258 MILWAUKEE AVE.

Musu uždavinys
Visiems Vieną Kainą.

REFORMACIJA

CHRISTIANUS

Apie Petro ypatingus „dangaus raktus“ ir jo „Kristaus avelių ir avinėlių“ ganyką. Taip vadinamame „Moksle Rima-Kataliku“ pusl. 94 ir 95 yra parašyta: „Wieszpats ipatingai atidave raktus karalistes dangaus S. Petruj.“

„Apasztolas tas gawa aukscz-iause walde o kiti Apasztolaj galieje walditi tiktaj po jo wiesnibi.“—S. Petras nu Apasz- talu ir Wiskupu buva skaito- mas už piemeni, wisos Kris- taus awiniczes.“ Šitie čionai paduotieji žodžiai, tvirtina, kad Viešpats Jėzus Kristus esąs tiksliai Sv. Petruj padavęs savo dangaus raktus. O kiti apaštalai ir vysku- pai gauna tų dangaus raktų galybę tiksliai nuo Sv. Petro ir per Sv. Petra, arba jo „vietininką“ ant žemės. Jie sako galiausiai, kad visi apaštalai ir vyskupai Petrą tokiu savo viršininku esą pripažinę. O kadangi tie žodžiai čia taip gražiai parašyti, tai musų nemokantieji ir neapsikaučiosie- tie lietuviai Romos-Katalikai prii- ma juos už gryniausią tiesybę. Ne- pavydžiu aš tiems žmoneliams, kad jie taip tiki, aš tik apgailiu juos, kad jie tą už tiesą laiko, kas nebuvo irnegalėjo būti tiesa.

Meluoja tasai „Mokslo Rimo- Katalikų“ rašėjai, sakydamos, kad apaštalai ir pirmutiniai krikš- čionių vyskupai skaitė Petrą savo valdonu ir visos Kristaus avinėčios piemenimi. Naujame Testamente, nei apaštalas Povilas, nei Jonas, nei Jokubas nei kiti rašėjai to visai nei minėti nemini. Beje, jie rašo visai priešingai apie tą dalyką. Tą patį rašo ir pirmutinės krikščionių Bažnyčios vyskupai. Patvirtini- mu to, ką aš čionai rašau, aš pa- duosiu keletą ištraukų iš pradinės krikščionių Bažnyčios vyskupų raš- tų, o skaitytojas tada trespredžia, katroje pusėje yra tiesa.

Kad netiesa yra Romos-Katali- kų tvirtinimas, kad Petras turėjo absoliutišką galybę ant visų apaš- talų ir krikščionių ir kad tik jis vienas teturėjęs teisę nuodėmės žmonėms atleisti, ir ganyti „Kris- taus avinėlius“, tai mes matome iš Naujo Testamento žodžių. Tenai yra parašyta, kad Jėzus Kristus suteikė tą pačią savo galybę ne vien Petru, bet ir kitiems savo apaštalamis ir net visai savo Baž- nyčiai. Jeigu mes skaitome Jono 20, 21—23, tai mes atrandame tenai parašyta: „Ir Jėzus vėl tarė jiems: ramybė jums. Kaip mane siuntė Tėvas, taip aš jus siunčiu. Ir tai ištaręs, kvėpė į juos ir tarė jiems: imkite im- kite šventąją Dvasią! Kuriems jus griekus atleisite, tiems tie yra atleisti; ir kuriems jus tuos neatleisite tiems tie ne bus atleisti.“ Taigi šituose žodžiuose Jėzus Kristus suteikia visiems savo mokintiniams, arba apašta- lams dangaus raktus (t. y. galybę atleisti nuodėmes ir neatleisti), vi- sai neprisimindamas apie Sv. Pet- rą ir jo „vietininkus.“ Dangaus raktai yra, pagal Naują Testamen- tą, suteikti visiems apaštalamis, be skirtumo; nes, pagal Kristaus mokslą jie visi lygūs, nei vienas iš jų negalėjo vadintis nei didžiau- siuoju nei mažiausiuoju.

Bet t. v. „Mokslo Rimo-Kata- likų“, iš kurio aš viršui paduotą citatą paėmiau, aiškiai sako, kad apaštalai ir vyskupai pradinės krikščionybės laikuose, skaitydavę Petrą Bažnyčios galva, ir piemeni- mi visos Kristaus avinėčios, tu- rinčiu raktus dangaus karalijos. Todėl dabar yra reikalinga, nors trumpai pažvelgti į tų senovės vyskupų raštus. Štai ką tie vysku- pai ir mokytojai rašo:

Izidorius, Sevilės vyskupas (gyv. apie 636 m. po Kr. g.) mi- nedamas Mat. 26, 18. sako seka- mai: „Tas žmogus (Petras) to- del pirmiausiai gavo surišimo ir išrišimo galybę, ir jis pir-

miausiai vedė žmones tikėji- moju per savo pamokslą. Vie- nok ir kiti apaštalai taipojau buvo aprėdyti su garbės ir ga- lybės draugija, tokia pat, kaip kad ir Petras turėjo.“ (Hic ergo ligandi, solvendique potesta- tem primus accepit primusque ad fidem populum virtute suae praedicationis adduxit, siquidem et caeteri apostoli cum Petro pari consortio honoris et potestatis effecti sunt.“ Isidori Hispanensis De Ecc. Officiis II. Cap. v. p. 456 [ed. 1778])

Sv. Cyprionas rašo: „Ištikro kiti apaštalai, buvo tuo, kuo buvo Petras, apdovanoti lygia garbės ir galybės draugija.“ Ir: „Po savo prisikėlimui jis davė visiems apaštalamis lygia ga- lybę.“ (Hoc erant utique et cae- teri apostoli quod fuit Petrus, pari consortio praediti et honoris et potestatis.“—Apostolis omibus post resurrectionem suam parem potestatem tribuat.“ Cypr. de Un. Eccl. B., p. 93)

Sv. Krizostomas, Konstanti- nopoliaus vyskupas, miręs 407 m. po Kr. gim. rašo: „Parodė, kad kiekvienas gavo tą pačią ver- tybę.“ O apie apaštalą Joną jis sako: „Jis turėjo dangaus raktus.“ (Deiknis oti tes autis ekastos apelausen axias.“ Gall II. 8.—O tas kleis echon ton oura- non“ Pref. Ev. Joh.). Krizosto- mas vadina ir Sv. apaštalą Pavilą „isotimon auton“—lygiu garbė- je jam (t. y. Sv. Petruj).

Sv. Kyrilas sako: „Petras ir Jonas buvo lygūs garbėje.“ (Petras kai Johannes isotimoi allelois.“ Theophylktas, Achidos arkivyskupas rašo: „Ar tai yra vienam, Petruj sakytą: Aš tau duosiu juos? Ne! jie yra duoti visiems apaštalamis.“ (Ei gar pros Petron monon eiritai, to doso soi; Alla kai pasi- tois Apostolois dedotai“). Šituose žodžiuose Theophylktas kalba apie dangaus raktus, kad jie ne- vien Petru, bet ir kitiems apašta- lams yra duoti.

Origenes Adamantius, pasi- miręs 254 m. po Kr. g. rašo seka- mai: „Ar tiksliai Petruj vienam yra duoti dangaus karalijos raktai? Ir ar nei vienas kitas iš palaimintųjų (apaštalu) ne- gavo jų? Bet jeigu pažadėji- mas aš duosiu tau dangaus karalijos raktus“ yra bendras ir kitiems, kodėl tad ir ne visi daiktai yra bendri kalbėti pir- ma ir paskui to ką jis kalbėjo Petruj.“ (Ara de to Petro mo- no dedontai ipo kuriou ai kleides tis ton ouranon vasileias, kai ou- deis eteros ton makaron autas lipsetai; ei de koinon esti kai pros eterous to doso soi tas kleidas tis vasileias ton uranon pos ouchi kai panta tata prociremena, kai ta epiferomena os pros Petron legeg- mena.“ Origenes išguld. Mat. 16- to persk.)—(Idant nepadaryti raidžių statytojams kelbu- mų, paduodu šitas originales cita- tas latynų raidėmis. Christianus)

Sv. Ambrozijus, Milano vys- kupas, gimęs 340 m. miręs 397 m., kurio giesmę „Te deum laudamus“ (Tave Dieve garbiname) gieda ne vien Romos-Katalikai, bet ir visi kiti krikščionys iki-pat šios dienos, sako: „Jis sako tau duosiu dangaus karalijos rak- tus, ir kad tu išrištum ir su- rištum...Ką jis sako Petruj, jis sako visiems apaštalamis.“ (Tibi inquit, dabo claves regni coelorum; et ut solvas et ligas... Quod Petrus dicitur, apostolis dicitur.“ Ps. 28 n. 37).

Sv. Bazilijus sako: „Visi kunigai ir mokytojai lygiai su- riša ir išriša tokiu pat budu kaip jis (Petras)“ (Omnes (pas- tores et doctores) ex aequo et li- gant, et absolvint, quem ad mo- dum ille [Petrus].“—Iš latyniško vertimo).

Sv. Jeronymas rašo: „Bet tu sakai, Bažnyčia pamatuota ant Petro; nors kitoje vietoje tas pats (pamatas) yra statytas ant visų apaštalu, ir visi gavo dan- gaus karalijos raktus, ir lygiai ant jų yra Bažnyčios galybė uždėta (arba: jiems lygiai pa- duota).“—(At dices super Petrum fundatur ecclesia: licet id ipsum in allo loco super omnes aposto- los fiat, et cuncti claves regni coe- lorum accipiant, ex aequo super eorum ecclesiae fortitudo solidetur. Adv. Jovinianum, lib. I HV. pt. 2. 168))

Dabar mes prieiname prie to t. v. Kristaus „buričių“ ir „avinė- lių“ ganymo, kuris, neva, esąs tiksliai venam apaštalui Petruj duo- tas. „Mokslo Rima-Kataliku“, iš kurio aš čionai daugiausiai cita- tas imu, sako: „Jam patem (Petruj) isakie ganiti ir wadioti awales sawa. Ganik awinelus mana, ganik aweles mana“—Kad ne taip yra su tų „avelių“ ir „awinelų“ ganymu, tai rodo mums šventi pradinės krikščionių Baž- nyčios vyskupai. Sventas Jonas Krizostomas, apie kurį jau mi- nėjau šitame straipsnyje, sako apie tuos Kristaus žodžius: „Ga- nyk mano avis—tas nėra saky- ta vienat hierarkijai, bet kiek- vienam iš musų, kuriam yra patikėta, nors ir mažiausia, kaiminė (avių burelis).“—(Po imene ta provata mou...ou pros ieras tous monon eiri- tai, alla kai pros ekaston imon ton kai mikron, empepis tef- monon poimion.“ Mat. Hom. IXXVII. p. 749 B.). Šituose žo- džiuose, kaip matote, Krizostomas pripažįsta Kristaus kaiminės (avių) ganyką kiekvienam kun- giui, kuris, teisingu budu, yra nors ir mažiausios parapijos pavadin- tas. Tas urėdas, Krizostomo nuomone, priklausė ne vienam Petruj ir ne kokiai hierarkijai (vyriausybei), bet visai krikščio- nių bažnyčiai, visiems jos moky- tojams be skirtumo. Bet Krizos- tomas, kiek žinoma, yra visų pripažintas vienu iš teisingesniųjų pradinės Bažnyčios tėvų. Pana- šiai liudija ir Sv. Augustinas. Jis sako: „Jeigu tas yra sakytą Petruj, tas yra sakytą visiems: Ganyk mano avis.“ (Cum dicitur Petro, ad omnes dicitur Pa- ce oves meas“). De Agone Christi, 30). Ka-gi ant to gali atsakyti Ro- mos-Katalikų bažnyčia?

Kad tie Kristaus žodžiai: „Si- mone Jonašiau, ar tu mane myli— Ganyk mano avis“ ir tt. ir Petro išsipažinimas: „Viešpatie, tu žinai, kad aš tavo myliu“, yra tai ne atidavimas Petruj „avelių“ ir avinėlių,“ bet tik, taip sakant, Petro išsipažintis ir Kristaus at- leidimas jam jo nuodėmių—įstaty- mas Petro išnaudo į jo apaštališ- kąjį urėdą, rodo nekurię senovės Bažnyčios mokytojai ir protestan- tų exegetai (Sv. Rašto išguldymo- jai). Pirmai minėtasis Sv. Kyri- las (Liet. katalikų rašėjai iš poniš- ko, regis, jį „Cirilijuszu“ vadina). Jis sako savo raštuose: „Per tą trigubą palaiminto Petro išsi- pažinimą tapo prašalinta jo nuodėmė, kurią jis padarė, tris kartus užsigindamas, ir per Viešpaties žodžius: Ganyk mano avis“ tapo jo apašta- lystė atnaujinta, kas panaiki- no tą gėdą, kuri po jo puolimui (nusižengimui) buvo ant jo užė- jusi; išliuosavo jį iš baimės del žmoniškų silpnųjų.“

Dar aiškiaus išguldė tuos evan- gelijos žodžius (Jono 21, 15—17). Dr. G. Stoeckhardt, vienas žy- mesniųjų protestantų Bažnyčios exegetų, pažįstantis labai gerai graikų ir hebrėjų kalbas. Jis sako: „Pavalgius Viešpats pasivėdė Simoną Petrą į šali ir kalbėjo keletą žodžių su juo vienu. Jis Klausia jo tris kartus, ban jis jį (Jėzus) mylįs, daugiaus mylįs, negu kiti (mokintiniai)? Su tuo trigubu klausimu ir su užkalbinimu „Simonas Jono- šiau“, Jono Sunau, neminėda- mas jį jo garbės vardu „Petras“, jis primena jam jo tris kartus užsigynimą. Rods, Kristus jau buvo Petruj tai atleids, apsi- reikšdamas jam ypatingai ve- lykų dienoje, ir tokiu budu jam užtikrinęs savo malonę. Bet Viešpats ir po to primena

savo mokintiniams jų pirmuti- nes nuodėmes; jis primena jas net ir tada, kada jie yra pri- kelti iš jų puolimo, ir yra gavę nuodėmių atleidimą, idant juos palaikyti metavonėje ir pasižeminime. Ir todėl jis reikalauja nuo jų juo širdin- gesnės meilės. Kuriam daug atleista yra, tas turi ir daug mylėti. Petras užtikrina Vieš- pačiui tris kartus visoje baimė- je ir nusižeminime, kad jis jį mylįs, Viešpatie, tu visus daik- tus žinai, tu žinai, kad aš tavo myliu.“ Jis buvo nusiminęs, kaip Viešpats jį trečią kartą užklausė...Po to trigubo pa- žinimo Kristus paveda Pet- rui savo kaimenę. „Ganyk mano avis“—„Ganyk mano eryčius (avinėlius).“ Jis iš- naujo įstato jį į jo ganytojo urėdą, i apaštalo urėdą, kurį jis, per savo užsigynimą, buvo prapulęs. Karšta meilė prie Kris- taus visados yra vyriausiu priva- lumu prie evangelijos apskaitojų urėdo. Kas vyriausįjį ganytoją my- li, tas ir atsiduoda visas meilėje jo kaimenės tarnavimui.“ (Kurze Ausleg. d. Ev. n. Apostelg. v. G. Stoeckhardt).

Taigi iš čionai privesto pozity- vio—krikščioniško senųjų Bažny- čios mokytojų ir protestantų išgul- dymo, matosi, kad Jėzus Kristus, sakydamas Petruj: „Ar myli ma- ne?“ ir „Ganyk mano avis!“ ne- pavedė jam krikščioniškos Baž- nyčios po jo valdžia. Bet jis tik reikalavo nuo Petro, kad tas išsi- pažintų: Bau jis ateityje jam išti- kimas bus; bau jis vėl Jėzaus neužsigins, kaip jis pirm kele- tos sanvaikių buvo padaręs. O kadą Petras išsipažino, kad jis Jėzų mylįs, tai Jėzus jam išnaudo užtikrino apaštalo urėdą, kurį Petras, per savo užsigynimą, buvo prapulęs. Ir kad jis sakė Petruj: Ganyk mano avis, tai jis nepavedė jam visą savo kaimenę arba krikš- čioniškąją Bažnyčią. Jis pavedė jam tik jo parapiją, t. y. tik tuos žmones, kuriuos Petras iš žydų arba stabmeldžių pervers į krikš- čionius. Bet jokių budu negalima iš Sv. Rašto daroditi, kad Kristus sakydamas: „Ganyk mano avis“, pavedė po Petro valdžia ir tas parapijas, kurias kiti—tvirtes- niejie Kristaus mokintiniai sut- vėrė. Taigi Petras, nevien nebuvo Bažnyčios uola ir negyveno nei vienos dienos Romoje, bet jis, ir negavo nuo Jėzaus jokių ypa- tinges dangaus raktų, kurių nebūtų gavę kiti Jėzaus mokinti- niai ir kiti krikščionys; ir jis taipo- jau neturėjo jokios teisės ganyti arba valdyti visą krikščionystę ant žemės. Jis tik atgavo savo apaštalo urėdą t. y. teisę būti Kris- taus misijonierium, platinti tą naują tikybą, kurios jis per savo nuodėmes buvo netekęs. O, kad Romos-Katalikų Bažnyčia iš tų čionai minėtų žodžių nori daroditi savo „Petro popiežiavimą“ ant visų krikščionių, tai ji tiesiai per- kreipia Kristaus žodžius. Ji pa- ėmė iš Sv. Rašto tokias ištraukas, kurios jai patinka, arba, suku- riomis ji gal, nežinantiems žmo- neliams, savo „nelaidingumą“ da- rodyti, visai neužiurėdama ar galima tuos žodžius tokiu budu su- lipyti ar ne. Jeigu iš tikrųjų Biblijos knygų nieko jei pa- tinkamo negalima išspausti, tai juk yra dar taip vadinami apokrypai, tradicijos, šventų- jų tėvų (parašyti ir neparašyti) raštai, t. v. koncilijų nutari- mai, popiežių bulos ir tt. O tas viskas pagal Romos-Katalikų Bažnyčios mokslą yra „neuž- gincinama tiesa, ir“ praeik- tas yra tas Romos-Katalikas, kuris tam priešinasi arba ne- tiki.

Tokie, ir tam lygūs, Sv. Rašto ir pradinės krikščionių tikybės perkreipimai ir privėdė krikščionių bažnyčią prie sugadinimo, kurį turėjo taisyti Reformatija.

CHRISTIANUS

SKAITYKIT IR PLATINKIT
„NAUJIENAS“

**Jaigu jus norite vi-
dutinės kainos.**
Siutus ir Overkotus
**Pažiūrėk kokius barga-
nus mes turime del ju-
sų už**
\$12 \$15 \$18

Si yra didelė krautuvė, su didele pirkimo spēka ir kaipo išvedimas. Mes istengiamė parduoti geros vertės siutus ir overkotus del vyrų ir vaikų už dvyliką ir pen- kioliką dolerių, negu kitos krautuvės. Kiekviena drapa- na yra gvarantuojama ir turi užganėdinti jus, arba pini- gus sugrąžiname.

Musų geriausios rūšies už \$20.00 ir \$25.00 yra taipgi daugiausiai pritraukiančios vertės, duodami geriausį pa- silijimą.

**Ateik ir pamatik jus jie tikrai užganė-
dins jus**

Jos Blazis ir
Kazimieras
Ramanauskas
LIETUVIAI
Pardavėjai
S. W. Cor. Blue Island Ave. & 18th St.

**A čiu visie-
ms drau-
gams kurie at-
silankėte į mu-
sų naują krau-
tuvę. Mes tiki-
mes, kad ir ant
toliaus nepa-
miršite, o mes
stengsimes už-
ganedinti kuo-
nogeriausiai.**

Chicago Clothing Co.
1922-26 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Savininkai Krautuvės
T. Martinkus, P. Yečius ir P. Steponaitis

SEVENTEEN ELGIN JEWELRY
WATCHES
**Jus galite peržiūrėti mu-
sų krautuvės ir apka-
noti jų verte.**
**Bet jus niekuomet nera-
site, tokios augštos rūšies
parinkimą geriausių gvarantuojamų laikrodžių
arba žiedų, kaip kad jau rasite pas.**

H. JOFFEY, Jubilierius
4625 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Visuomet užtikime.

Iš ryto "Naujiųjų" Ofis 1840 S. HALSTED ST. Telephone Canal 1508	Diena mieste 127 N. DEARBORN ST. Room 1122 Unity Bldg. Tel. Central 4411	Vakaro namio 3323 S. HALSTED ST. Telephone Bremer 1310
---	---	---

NUO TOWN OF LAKE.

Nedėlioje, 7 d. lapkričio J. Elijošiaus svetainėje vyčių 13 kuopa turėjo surengus vakarą vyčių knygyno audai. Scenoje statyta komedija "Sulig naujausios mados." Sulošta silpnai. Man teko nepersenai matyti tą pačią komediją, lošiant Meldažio svetainėje. Statė Jaunų Lietuvių Amerikoje Tautiškas Kluibas. Taigi palyginant vyčių ir Jaunų Lietuvių lošimą, reikia pasakyti, kad vyčiai pasirodė "kiepskal." Ale ką iš vyčių norėti daugiau.

Pirm statymo veikalelio buvo kalba. Laikė ją A. M. Račkus. Jis pasižadėjo po lošimui atsakyti į užduotus jam klausimus. Taigi ir atsakė. Klausimą kodėl jį pavadins socialistas žydberniais, Račkus paaiškino tuo, kad, girdi Marksas, Engels'as, Bebelis ir kiti būvę žydai. Taigi ir socialistai, jų išreikštas idėjas skelbiantys, yra žydai. (Ale, prisilaikant Račkaus logikos, reikia pasakyti, kad visas krikščioniškas svetias yra žydberniai, ba juk Kristus irgi buvo žydas. — Ar ne, p. Račkau? Bepartyvis).

Antras klausimas buvo toks: Kas per vieni buvo Macochas ir Šmitas — ar jie socialistai? — Apie pastarąjį nieko neaiškinta; o Macochą, tai buk "Šakė" ir socialistų laikraščiai iš kelio išvedė. Šitame klasiame kalbėtojas taip giliai nuklimpo, jog pradėjo šauktis i katalikus, kad jie nesiduotų kokiais tai siulais apsvynioti. O pagalios p. Račkus supykęs "prilevyzgojo" visokių niekų, taip kad jau pati publika ėmė smarkuolį stabdyti šnypsdama š-š-š-š!

Tai tiek ir buvo tų klausimų.

Po to tvarkos vedėjas pranešė, kad vyčiai rengia viešas diskusijas, jei tik socialistai eity diskusuoti su jais. Diskusijos rengiama už poros, trejetto savaičių Davis Square svetainėje. Apie tai esą bus pranešta laikraščiuose.

Visą vakarą viešpatavo betvarkė. Buvo da kitokių pamarginių.

PRANESIMAS.

Jaunų Lietuvių Draugiškas ir Pašalpinis Kluibas laikys savo mėnesinį susirinkimą 12 d. lapkričio P. Paliolio svetainėje — 1749 So. Halsted St. Visi nariai maloniai kviečiami atsilankyti. Pradžią 8 val. vak.

Sekrt. C. Tuskėnis. Italijonų Socialistų Partijos 11 wardos skyrius subatos vakare, 13 d. lapkričio, M. Meldažio svetainėje, turės koncertą su labai gražiu programu. Vestėty ir lietuviams atsilankyti jin im pamatyti, ką italų socialistai veikia. P. M.

PRANESIMAS.

L. S. S. 81 kuopos nariams Mėnesinis susirinkimas bus laikomas lapkričio 13 d. 8 val. vak. 1182 Milwaukee Ave.

Malonėkit atsilankyti ir atsisvekit naujų narių. Ne pamirškite nes tai bus svarbus susirinkimas.

Pr. rašt. J. M.

PIRMĄ SYKĮ.

L. S. S. VIII Rajono rengiamame vakare, kuris ikyks 28 d. lapkričio, dalyvaus sekančios svetimtaučių chorai: Žydų mišrus choras — iš šimto žmonių, slovakių vyrų choras ir soc. Tamborinų kluibas. Tai bus

pirmas panašios rūšies vakaras. Be viršui paminėtų svetimtaučių chorų dalyvaus ir kitų tautų chorai. Vien programo išpildytojų busią arti trijų šimtų žmonių. A. K—rys.

PRANESIMAS.

Dramatiško Ratelio narių domai.

Subatoje, 13 d. lapkričio, įvyks "Dramatiško Ratelio" narių susirinkimas. Visi pilni nariai malonės būtinai atsilankyti, nes randasi daug svarbių reikalų, kuriuos būtinai reikės apsvastyti. Svarbiausius iš jų — tai sekančio vakaro klausimas, kuris jau netoli. Susirinkimo vieta: p. Meldažio svetainėje — 2242 W. 23rd Pl. Pradžią 8 val. vakare.

Valdyba.

Vienas važiuosiu dideliame juodame automobiliuje trijų žmonių paleido akmenį M. Rosenwasser'io drabužių krautuves langan. Rosenwasser sakosi nežinąs už ką jam keršijama, jokių nesupratimų su streikininkais rubsiuviais neturįs.

Chicago sugrįžo Philip Sampson, atsižymėjęs mušiuose ant Ypres, Belgijoje. Jis buvo keletą sykių sužeistas. Tarnavo anglų kariuomenėje. Mrs Doris Shea buvo pašaukta teisman ir kaltinama pavogime iš vieno departamentinių vidurmesčio krautuvių drabužių vertės 75 dolerių. Teisėjas Danis Sullivan rado ją nekaltą. Smarkųs Chicago's detektivali: kaltininkų jie tankiausia neranda, o nekaltuosius visuomet pagauna.

Tel. Canal 2941

Peter Miller

Lietuviškas akininių rinkėjas. Kas turite akis skaudamas arba silpnas ir galvos skaudėjimą, atsilankykite pas mane, kur aš priimsiu jus akinius ir jums galvos daugiau neskaudės. Gvartuotas darba, arba pinigų gražinu atgal. Turiu pilną krautuvių, prikrautų naujausių tavorų: deimantų, aukso žiedų, laikrodžių ir visokių geriausių daiktų. Prašom atsilankyti pas mane ir persitikrinti mano tavorų. Jeigu gausi tokį pat tavorą kur nors pigiau, negu man mokėjęs, tai aš sugrąžinsiu pinigus atgal. Taipgi aš pigiau už kitus sutaisau visokius laikrodžius. Aš esu jūsų draugas.

PETRAS MILLERIS, Lietuvis, 2256 W. 22nd Street, West Side, Chicago.

Lietuviškas Skladas

Export 24 bonkos už \$1.00
Malt Tonic 24 bonkos \$1.50
Malt Mero 24 bonkos 2.00
California Port Wine bonka 25c
John Clark Bourbon bonka 60c
Galionas gero Bourbon viskės \$2.00
California Port Wine gal. 1.00
Bačkutėmis alų galite gauti visados už \$1.00, už \$2.00 ir didesnių. Prisiųskit laišką, gausit katalogą.

Su pagarba,
T. RADAVICZE
LIQUOR HOUSE
936 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Telephone Yards 2750.

K. ŽURAITIS
Nuo 1 d. Lapkr. (Nov.) atidaro pirmos klasės BUFETA, kurioje parsi-davins visokite gerinai buteliais, gėlionais ir baksais žemiausiomis kainomis. Kreipkitės po numeriu:
3156 WALLACE ST. Chicago.

GIDLEY COSTUME CO.
334 So. Wabash Ave
Telephone Harrison 4290
Inėjimas taigpi 24 E. Van Burren st.
Costumas \$1.00 (perukas 35c.

ISSIMOKYK BARBERYSTES AMATO. Svarus ir lengvas darbas laukia jus. Tikrai reikalaujama geros praktikos. Jūs galite užsidirbti pinigų ir tuo pat laiku išmokyti amato. Vedėjins. A. Witkowski, 1253 Madison St.
Weeden's Barber School, 1253 Madison st.

R. NEWMAN

Auksoiris
825 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Didelis pasirinkimas pirmos rūšies auksinių daiktų, laikrodžių ir deimontų. Atsinešk si apgarsinimą prie kiekvieno pirkimo gaus atmintį.

AR REIKALAUJI PINIGŲ?
Mes tau juos parupinsime. Reikalauji pinigų apmokėjimui nuosim-čių ant morkičių arba duoklių, reikalauji gatauv apmokėjimui kontrakto parda-vimo ar pirkimo, kreipkies į mus. Mes paskolinsime tau ant lengvų išmokėjimų skaitlydami 5 nuosimti.
B. STEIN and COMPANY
Mortgage Bankieriai
Kamb. 812 36 S. State st., kamp. Monroe.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia aty-da, nežuorint, ar tie receptai Lietu-vo ar Amerikos daktarų. Tai vie-natinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galit gaut kokios tik pasaulyje yra vartojamos. Galit reikauti per laiškos, o aš prisisiūsiu per expresą.
K. Sidlauskas
Aptiekorius ir savininkas
226 Broadway, Kampas C. Street
SOUTH BOSTON, MASS.

Antanas Norkus

Mokiname šokti. Utarninkais ir Pėn-yčionis, vakarais, vaikinus ir mer-gaites. Apsimam išmokinti šokti už labai pigią kainą. Prašom atsilankyt o busite užganėdinti.

731 W. 18th St.

MOKYKIS BARBERYSTES.

Praktiški Nuroymai.

Išmokymas \$25.00.

Inrankiai duodami.

Tri—City Barber College,

606 W. Madison St arba 19 Statė St. Chicago, Ill.

Nepadaryk Klaidos

Cia yra vieta išsimokinti barbery-stės amato: didžiausia barberystės mokykla Chicagoje; dieninės ir vakar-inės klesos. Išegzaminuojame ir duodame diplomus; įrankiai duoda-mi. Rašyk šiandien del dykai duodamo katalogo, arba jei galima, atėik ir pasimatyk su mumis. Jūsų atsilan-kyamas nereikia, priverstinas tai da-ryti, mes tikrai pagelbėsim jums ir duosime patarimus. Adresas:
BURKE BARBER SCHOOL
610 W. Madison st., Chicago, Ill.

AUTOMOBILIŲ VAŽINĖJIMAI IR SUTAIŠYMAS.

\$25.00 Automobilų važinėjimo ir sutaisymo kursas, duodamas DYKAI kelienis geriams darbininkams. Die-niniai ir vakariniai mokymai.

STOCK YARD STATION
3626 - 3628 S. Halsted St., Chicago.

Skolina Pinigus

Skolinu pinigus ant antro morkičio ant jūsų nuosavybės. Kokią nors su-nų nuo \$100 ir augščiau išmokėsite mažu mėnesiniu mokesčiu. Mokė-site tik mažiausią nuosimtį Chicagoje.

Julius L. Marks

79 W. Monroe gatvė, kampas Clark gal., kambarys 603. Telephone Ran-dolph 4200.

Skolina Pinigus

Paskolinam Tums pinigus ant antro morkičio ant jūsų nuosavybės. Mes skaitom 6-tą nuosimtį ir Jūs galite išmokēt kas mėnesį. Jeigu reikalauji pinigų statymui bei pagerinimui savo nuosavybės, užmo-kejimui mokesčių arba nuosimčių už sa-vo savastį, arba jeigu nori išmokēt savo pirmą morkičį; jeigu perkli arba mainai savo savastį ir reikalauji pinigų užbaig-timui savo kontrakto, kreipkis į mus.

LOUIS STERN and COMPANY
Mortgage Bankieriai
5 N. LA SALLE GATVĖ
Kampas Madison ir La Salle gatvių.
Kambarys 909. Telefonas Main 445

Pranešimas

Praņėsu draugams, pažįstamiems ir visiems lietuviams, kad aš dirbu kaip pardavėjas L. KLEIN krautu-vėj ant 14-tos ir Halsted gatvės. To-dėl, kurie lankysitė arba jau lankote tą vietą, malonėsite pašaukti mane, o aš jums draugiškai ir teisingai patar-naušiu. Klauskite numerio 16 dra-paņų skyriuje (Clothing dep.). Mane visados galima rasti ant pirmų lu-bų šiaurės dalyje krautuves. Ne-pamirškite. Su draugiškumu,
FRANAS BYTAUTAS
Phone Canal 4161.

Geriausias būdas dėl įtrūnimo

Neturi stokuot nei viename name

PAIN-EXPELLER

Jau nuo 50 metų yra vienu iš numylėtų naminių būdų pas letuvnikus ir visame pasaulyje. Tikras tikrai su pažymėta marke "KARA".
25c. ir 50c. butelinkas visose aptiekose arba
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Laivakortes Pardudame ir Pinigus Siunčiame

i visas svieto dalis.
Imame atsakomybę už pinigus, palmtus siunčimui.

Reikalingas popieras parupina-me. Viską atliekame greitai, mandagiai ir sąžiniškai.

Priimame pinigus taupinimui Central Manuf. District Bank

1112 W. 35th Str., Chicago, Ill.
VALSTYBINIS BANKAS
Kapitalas ir pirmis \$300,000.00
Kreipkitės raštu ar ypatingai.
Visokias informacijas maloniai suteikiame.

A. PETRATIS,
Lietuvių Skyr. Vedėjas

Bankas atdaras Subatomis iki 9 val. vakare. Šiaip iki 4 po piet.

Mokykla Angliškos Kalbos

ROSELANDE
Mokydamiesi šioj mokykloj, suėdysite pinigus ir laiką. Musų mokymo syste-ma yra naujausia ir labai pasekminga. Cia išmoksitė angli kalbos greičiau negu kur kitas. Pradėkite mokyties tuojau, nesigalėsite. Mokykla atdara kas vaka-ras iki 10:30 val. Nedėliomis nuo 10 iki 2 po pietų.

11045 Michigan Ave., Roseland, Ill.

Vyrams Tikrai

Jūs galite pasiteirauti pas Dr. Ross, absoliutiškai dykai, apie bile kokią ligą arba silpnumą. At-eikite pas specialistą, ku-ris gydo chroniškas, ner-viškas, kraujo, vidurių, kepenų, inkstų ir visokias šlapimo ligas. Tie kurie yra perzengę istatus sveikatos ir suprantantis apie tankų džiovinimą, tu-rėti hui sugrąžinti i sveikatą, stiprumą ir gyvybę per Dr. Ross'o gydymą. Simtai užganėdintų pacientų. Dvidešimt penki metai patyrimo. Užvirintins per Illinois praktikuoti yi-sokias ligas.

DR. B. M. ROSS

35 SO. DEARBORN ST.,

Kampas Monroe, Grilly Building
Ink elevator ant 5-to aukšto

Valandos: Kasdien nuo 9 iki 4. Nedėlioj nuo 10 iki 1; taigpi Panedėlyj, Seredoj ir Subatoj vakarais nuo 7 iki 8.

Phone: Monroe 2923

Dr. I. J. Franklin

Seniausia Rusiškas - Lietuviškas gydytojas ir chirurgas šiaur-vakarinėj dalyj miesto.

Specialistas visokių ligų mo-teriškų, vyriškų ir vaikų.

Ofisas: Franklin Building, 1701 - 3 W. Division st., kampas Paulina.

Ofiso valandos: iki 9 išryto; 2-4 po piet; 7-9 vakare.

DR. PARMUTH

Gydo vyrų, moterų ir vaikų ligas

Ofisas ir butas:
1053 Milwaukee ave
Inet iš Noble st.
Tel. Monroe 1577
Val.: Iki 9-tai ryte, 12-2 po pietų, iki 7:30 vakare

Ofisas
804 Milwaukee ave
Tel. Monroe 1342
Val.: 9-10 iš ryto 3-5 po pietų, 8-9 vakare.

J. AUERBACH, M. D.
Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas ir Gyvenimas: 2157 W. 21st St.
Valandos: 8-10 išryto ir 3-7 vakare. nedėlioj 9-12 išryto. Phone Canal 207
Ofisas 1001 S. Paulina St. Valandos-10-12 išryto ir 8-9 vakare.

Phone Seeley 1735

Daktaras HERZMAN

IS RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 20 metų kaip patvėrys gydytojas, chi-rurgas ir akušeris.

Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-ray ir kitokius elektro prietaisus.

Ofisas ir laboratorija, 1025 W. 18th St., netolj Fisk St. Valandos: Nuo 10-12 pietų; 6-8 vakarais.
Telephone Canal 3110
Gyvenimas: 3412 S. Halsted St.
Valandos: 8-9 ryte; 4-5 po pietų.

Dr. G. M. Glaser

Gyvenimas ir Ofisas

3149 S. Morgan St., kertė 32. Chicago.

Specialistas ant

Moteriškų, Vyriškų ir Vaikiškų

Taipgi Chroniškų Ligy

Ofiso valandos:

iki 9 ryto, nuo 12 ik 2 po pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakare. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.

Telephone Yards 687

Tel. Drover 9693.

DR. A. A. ROTH

Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas Moteriškų, Vyriškų, vaikų ir visų chroniškų ligų.

Valandos: 10-12 ryte, 2-4 po piet ir 6-8 vakare. Nedėliomis 10-1 po pietų, 3558 So. Halsted St., arti 34 St., CHICAGO

DR. J. KASZYNSKI

Residencija 4552 So. Ashland Ave.

Telephone Yards 1106

Ofiso valand.: nuo 8 iki 10 išryto, nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8 vakare.

Chicago, Ill

Dr. M. J. Badziewicz

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Gyvenimas ir Ofisas: 2822 Archer Ave.

Valandos: iki 9:30 išryto. 12:30-2:30 po pietų; 6:30-8 vakare.

Chicago, Ill

Tel. Haymarket 6212.

Dr. W. Yuskiewicz

Lietuviškas akių gydytojas

Kas turi skaudančias akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsilankykite pas mane

DR. W. YUSZKIEWICZ

1024 Milwaukee Ave.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 popiet.

Chicago, Ill

DR. DROZDOWITZ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Gydo ligas inkstų, pusių, plaučių, veneriškas ir odas.

Ofisas: 804 Milwaukee Ave.

5:30-7 3/4 vak. Nedėliomis 11-12 d.

Ofisas: 1658 W. 12 st., kamp. Paulina

8-10 ryte, 12-2 po piet. 8-9 vakare

Telephone West 1078

Dr. Ramser

AKIŲ SPECIALISTAS

VICI VICI

Prirrenka visiems tinkamus akinius, egza-minuoja ir patarimus duoda dykai.

786-88 Milwaukee Ave., arti Chicago Ave., 2-ros lubos. VALANDOOS: Nuo 9 išryto iki vakarui. Nedėliomis nuo 9 išryto iki 2 pop ietų.

Tel. Haymarket 2484.

Phone W. P. 3

Dr. M. J. Strubbe.

DENTISTAS

Ofiso Valandos

9 ryto iki 5 po pietų, Vakaraus nuo 7 iki 8

apart utarninko ir Ketvergo

625 W. 120th Stre t Chicago

AKUSERKA

Mrs. A. Vidikas

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktika-vusi Pennsylvanijos Hospitalėse ir Philadel-phihoj. Pasekmingai patarnauja prie gim-dymo. Uždyką duoda rodą visokiose ligose moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai, angliskai, rusiskai, lenkiškai ir slavokiškai.

1838 S. HALSTED ST., CHICAGO.

(Šalia "Naujienu" Redakcijos)

DAKTARAS WISSIG

Specialistas iš seno Krajaus

Gydo visas ligas: pilvo, plaučių, inkstų, pusių, taipgi visas paslaptinas ligas vyrų ir moterų. Jeigu kiti negalėjo išgydyti Jus, tai atėikite čia, o persitikrinsite patis, jog jis jums pagelbės. Patarimus atėik. Kalba rusiskai ir lenkiškai. Duoda savo gyduoles ir gydo naujausiais aparatais irrankiais.

Pagrįžo iš Europos. 1900 Blue Island Ave. kampas 19-tos Gatvės, viršuj Banko.

Tel. Canal 3263.

DR. WEINTRAUB

EUROPOS SPECIALISTAS VYRŲ IR MOTERIŠKŲ LIGŲ

UŽSIEMENIŠKŲ IR CHRONIŠKŲ

JUŠKANČIŲ gero daktaro, turinčio 24 metus praktikos gydyme įvairių vyrų ir moterų ligų, tekreipiu prie manes. Nežinurint kaip ilgai sirgęs ir pas kokių daktarų gydysis, naudinga Jūs bus pasiteirauti pas mane. Mano ofisas aprūpintas geriausiais aparatais ir elektrikos mašinomis ligoms išgydinti ir gydyti. Duoda sąžiningą nuomonę apie ligonio stovį ir jeigu apsimu gydyti, tai gydo iki visai išgydau.

Nugaros ir galvos skaudėjimai, nereguliariskumai, skausmus menstruavimai, baltosios, nevaisingumas, deje, ar užsisėdėję, gydan pasekmingai. Nerviška, ma, vyriškų nuosipdymų ir kitas ligas išgydan grei.

Kraujo užuoludėjimą, kuris patiečia kaip vyrus taip ir moteris, gydan nauja Europine metoda. Piao-ky silkinimą, išberimą, skaudulius išgydan greitai laiku. Kepeų, pilvo ir plaučių ligas gydan pasekminga.

PATARNAMI DYKAI Valandos: kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Utarninkais, Ketvergois ir Subato KAINOS NEDIDELĖS mis nuo 9 iki 7 vakaro. Nedėliomis ir kitas šventadienis nuo 9 ryto iki 1 val.

DR. WEINTRAUB EUROPOS 36 W. RANDOLPH STREET

SPECIALISTAS KAMPAS DEARBORN, ANTROS LUBOS

